

Fundacja „PEStka”

Seniorzy w Kielcach.

Aktywność społeczna i potrzeby życiowe

Raport

Raport opracowany przez:
dr Magdalena Piłat-Borcuch
dr Artur Borcuch

Kielce 2019

Zadanie jest współfinansowane ze środków otrzymanych od Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020.

ASOS 2014-2020

Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej
Osób Starszych na lata 2014-2020

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Spis treści

Wstęp.....	3
1. Charakterystyka respondentów	4
2. Styl życia seniorów	10
3. Kultura.....	18
4. Problemy seniorów.....	20
5. Zdrowie publiczne.....	22
6. Potrzeby seniorów	24
7. Aktywność obywatelska.....	33
8. Rola organizacji pozarządowych.....	35
9. Bezpieczeństwo	39
10. Ocena działań Urzędu Miasta w Kielcach	40
Spis wykresów.....	42

Wstęp

Raport dotyczy aktywności społecznej i potrzeb życiowych seniorów mieszkających w Kielcach, a jego wyniki służyć powinny podejmowaniu przez władze miasta działań na rzecz poprawy jakości życia seniorów w Kielcach.

Raport prezentuje wyniki badań dotyczących sytuacji życiowej kieleckich seniorów w dziewięciu zasadniczych obszarach problemowych:

1. Styl życia seniorów
2. Kultura
3. Problemy seniorów
4. Zdrowie publiczne
5. Potrzeby seniorów
6. Aktywność obywatelska
7. Rola organizacji pozarządowych
8. Bezpieczeństwo
9. Ocena działań Urzędu Miasta w Kielcach

Badania empiryczne będące podstawą prezentowanego raportu realizowane były od sierpnia do października 2019 roku i wzięło w nich udział 203 kieleckich seniorów (uniwersytetów trzeciego wieku, klubów seniora, terenowych punktów konsultacyjnych).

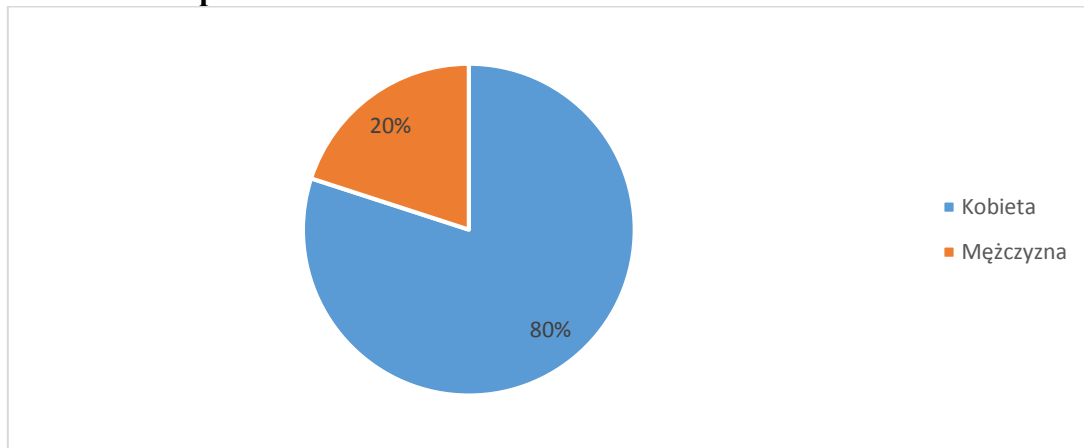
Raport zawiera omówienie wyników badań empirycznych. Analiza odpowiedzi na poszczególne pytania odbywa się zgodnie z kolejnością obszarów problemowych. Badania realizowano za pomocą rozbudowanego kwestionariusza ankiety, który zawierał 62 pytania.

Badania zostały przeprowadzone na zlecenie Fundacji „PEStka” w ramach szerszego projektu pt.: „Senior kielecki – świadomy i odpowiedzialny”, który jest współfinansowany ze środków otrzymanych od Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020.

1. Charakterystyka respondentów

Wśród badanych seniorów dominują kobiety, które stanowią 80% ogółu badanych. Odsetek mężczyzn wynosi 20%.

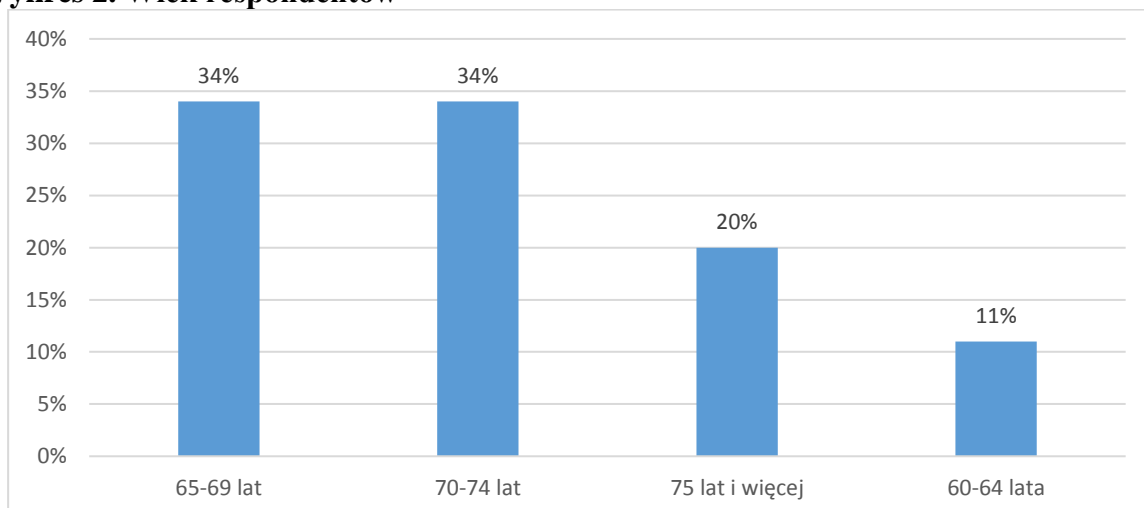
Wykres 1. Płeć respondentów

Źródło: badania własne.

Najliczniej reprezentowane są przedziały wiekowe 65-69 lat i 70-74 lata, które stanowią 68% ogółu badanych seniorów. 20% badanych seniorów ma „75 lat i więcej”, a 11% respondentów to grupa najmłodszych badanych (w wieku 60-64 lata).

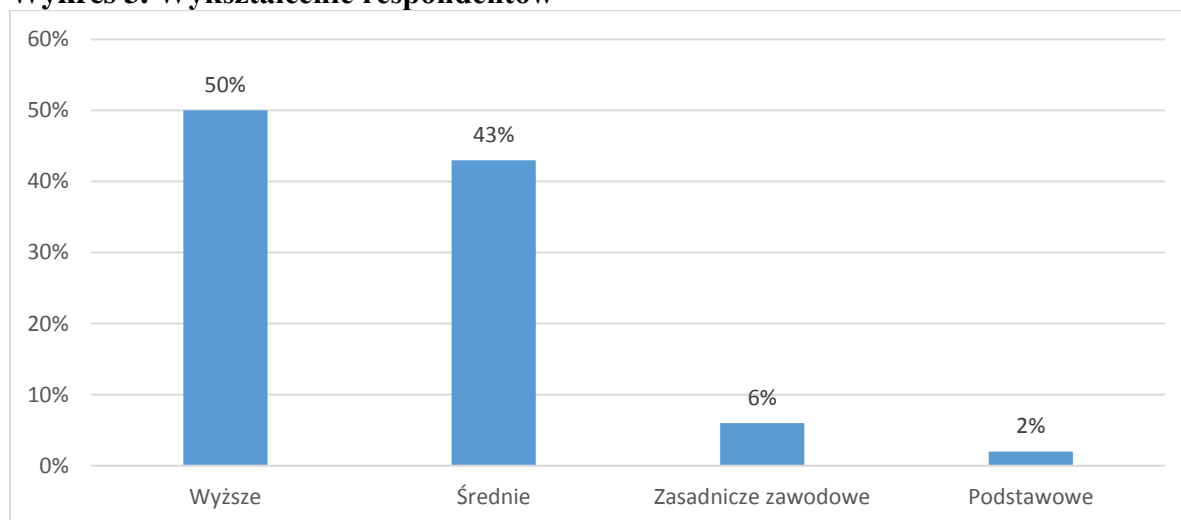
Wykres 2. Wiek respondentów

Źródło: badania własne.

Połowa badanych seniorów (50%) legitymuje się wykształceniem wyższym, a osoby z wykształceniem średnim stanowią 43% ogółu badanych. Najmniej liczną grupą są seniorzy z wykształceniem zasadniczym zawodowym (6%) i podstawowym (2%).

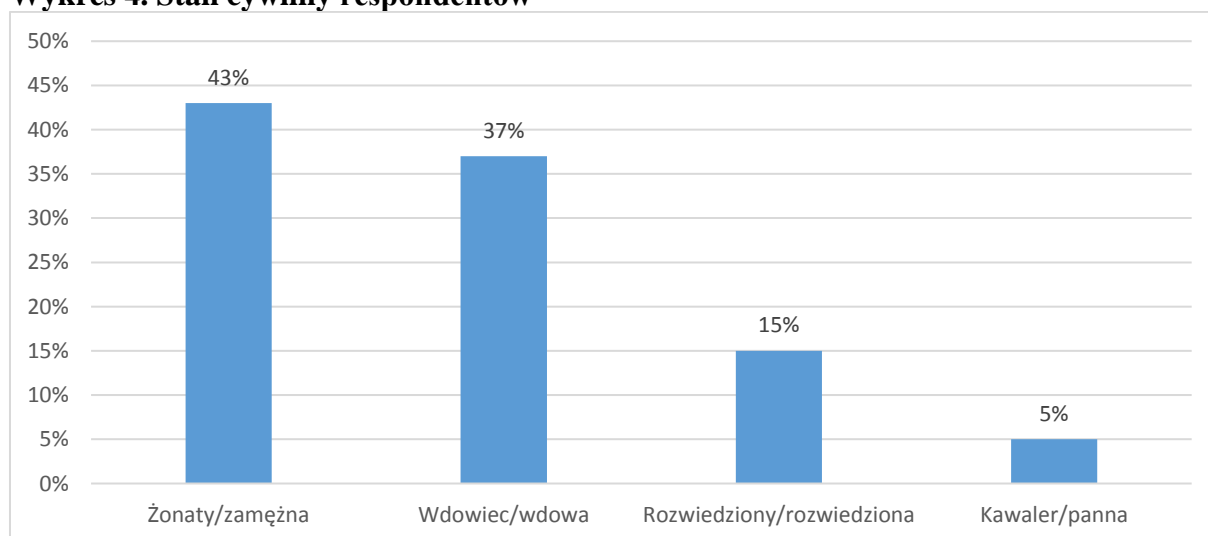
Wykres 3. Wykształcenie respondentów

Źródło: badania własne.

Jeśli wziąć pod uwagę stan cywilny respondentów, wśród badanych seniorów najliczniej reprezentowanymi kategoriami są: „żonaci/zamężne” (43%) i „wdowcy/wdowy” (37%). 15% badanych stanowią osoby rozwiedzione, a 5% „kawalerowie/panny”.

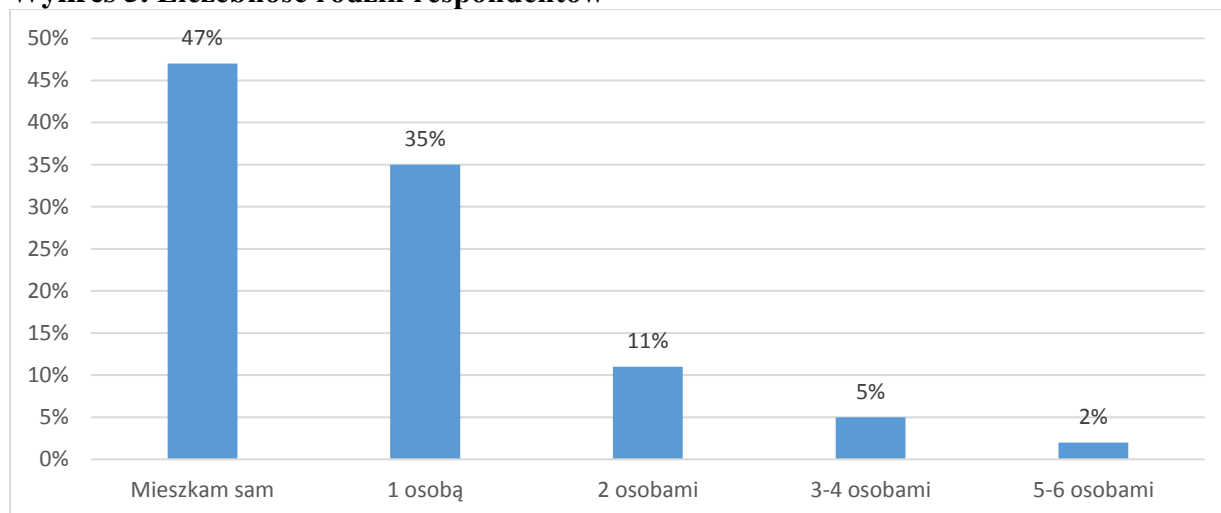
Wykres 4. Stan cywilny respondentów

Źródło: badania własne.

Niemal połowa badanych seniorów (47%) mieszka sama. 35% ogółu badanych deklaruje, że mieszka z 1 osobą. 11% respondentów mieszka w gospodarstwie domowym z 2 osobami. Najmniej liczne odsetki reprezentowane są przez badanych mieszkających 3-4 osobami (5%) i 5-6 osobami (2%).

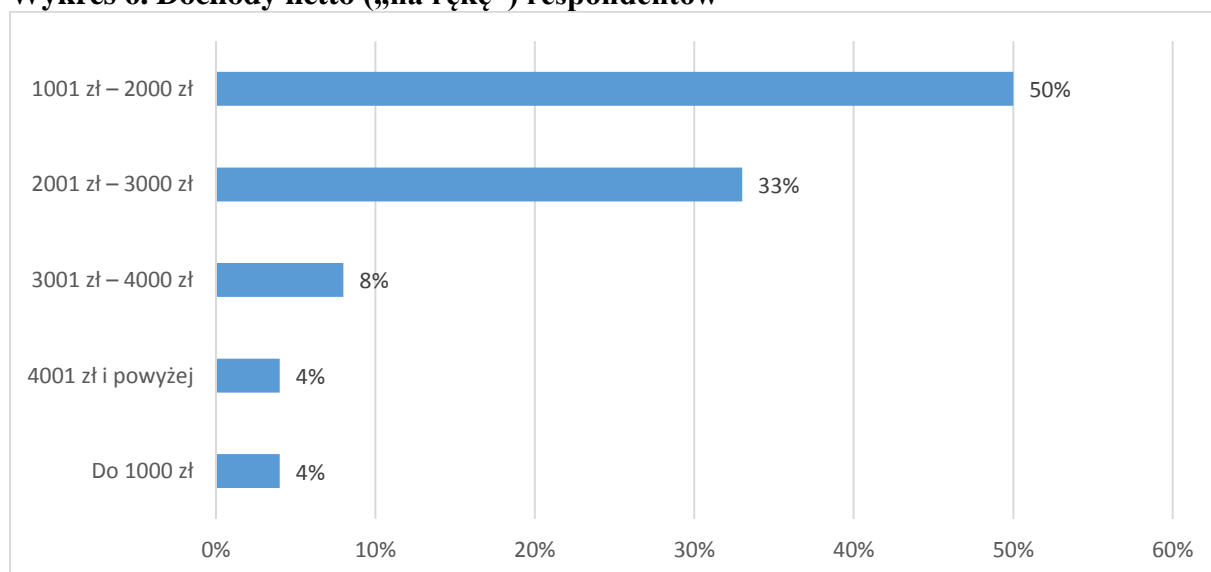
Wykres 5. Liczebność rodzin respondentów

Źródło: badania własne.

Dochody netto większości badanych seniorów (54%) nie przekraczają 2000 zł (50%: 1001-2000 zł; 4%: do 1000 zł). 33% respondentów deklaruje, że ich dochody mieszczą się w przedziale 2001-3000 zł, a jedynie 12% pozostałych badanych ma dochody przekraczające 3000 zł (8%: 3001-4000 zł; 4%: powyżej 4000 zł).

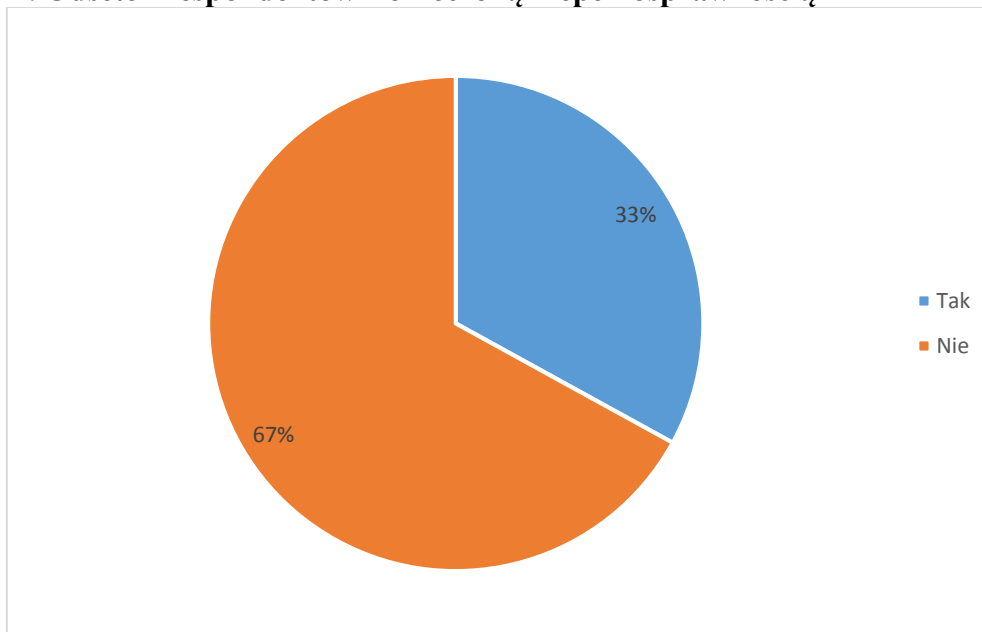
Wykres 6. Dochody netto („na rękę”) respondentów

Źródło: badania własne.

Odsetek osób deklarujących orzeczoną niepełnosprawność wynosi 33%.

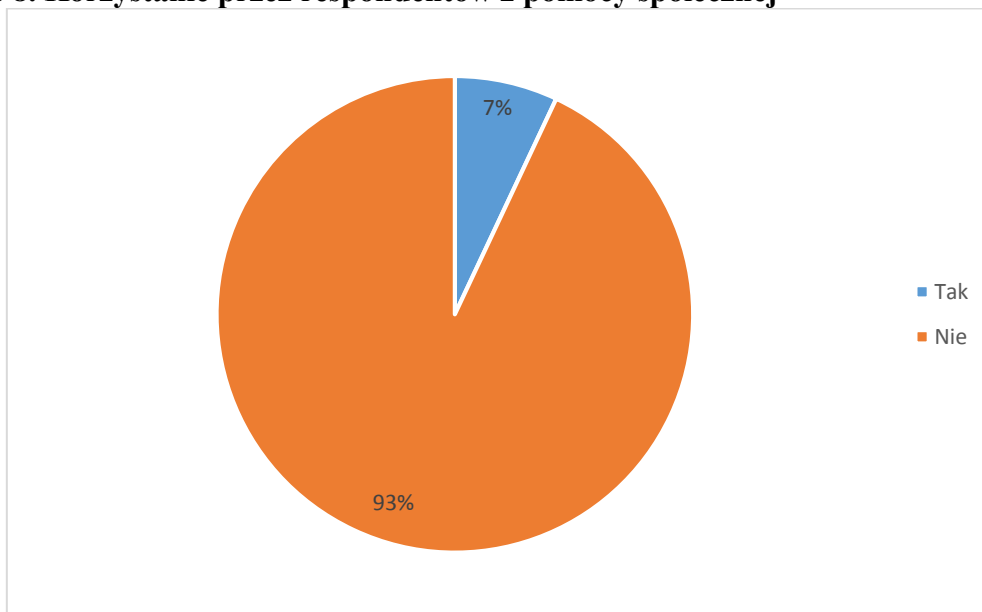
Wykres 7. Odsetek respondentów z orzeczoną niepełnosprawnością

Źródło: badania własne.

Zdecydowana większość seniorów (93%) nie korzysta z pomocy społecznej, natomiast 7% badanych deklaruje, że korzysta z pomocy społecznej.

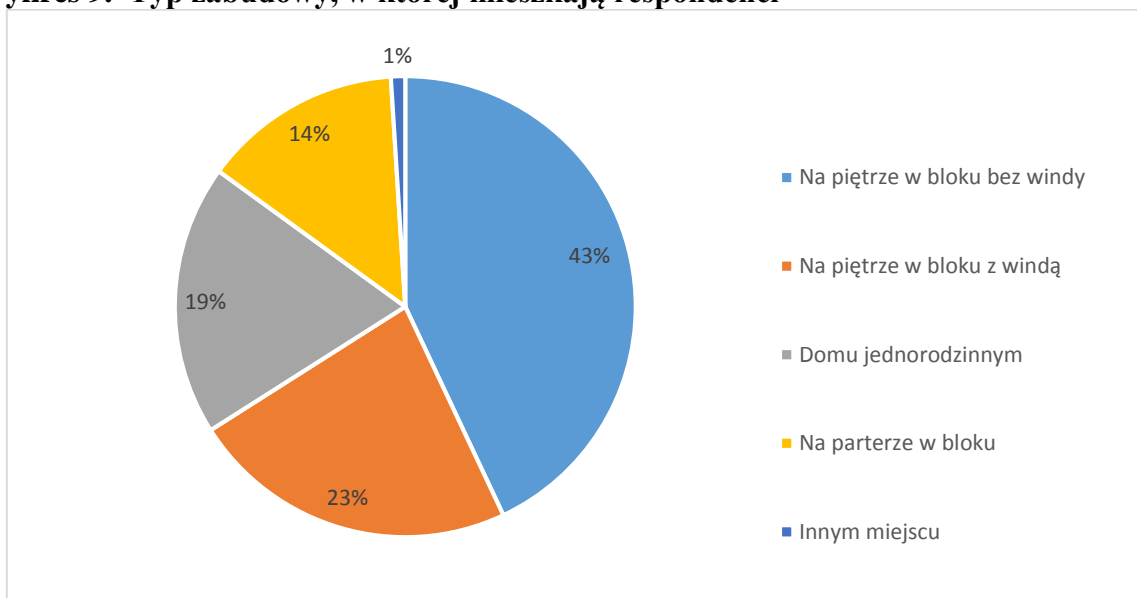
Wykres 8. Korzystanie przez respondentów z pomocy społecznej

Źródło: badania własne.

Seniorzy biorący udział w badaniach są przede wszystkim mieszkańcami bloków (43%: „blok bez windy”; 23%: „blok z windą”). 19% respondentów mieszka w domach jednorodzinnych, a 14% mieszka na parterze w bloku.

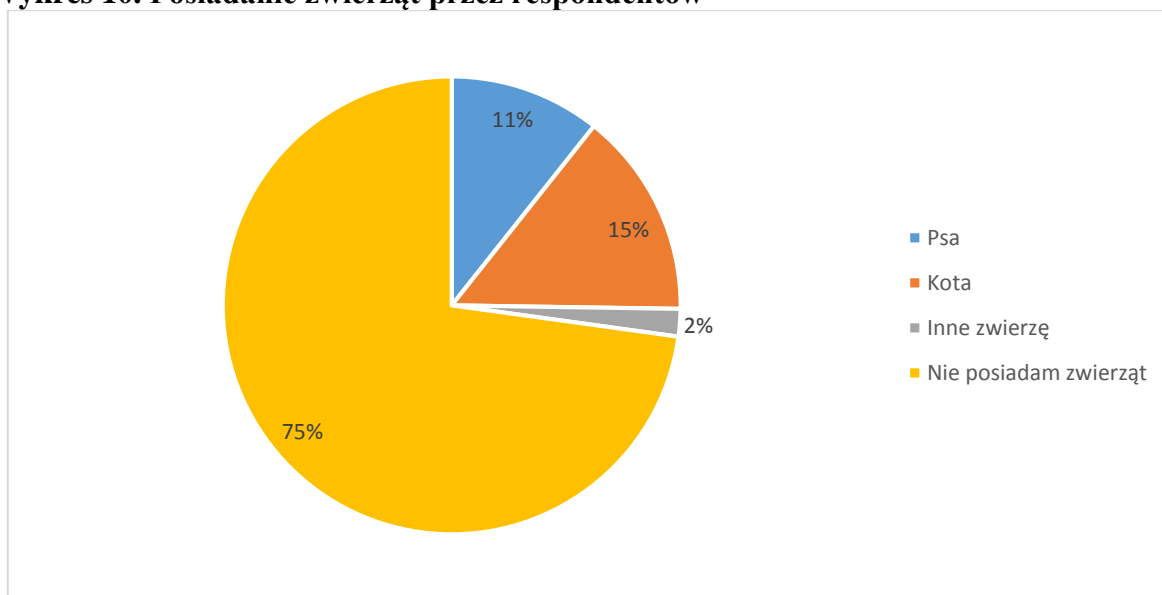
Wykres 9. Typ zabudowy, w której mieszkają respondenci

Źródło: badania własne.

Zdecydowana większość seniorów (75%) nie posiada zwierząt. Wśród pozostałych respondentów znaleźli się posiadacze kotów (15%), psów (11%) i innych zwierząt (2%).

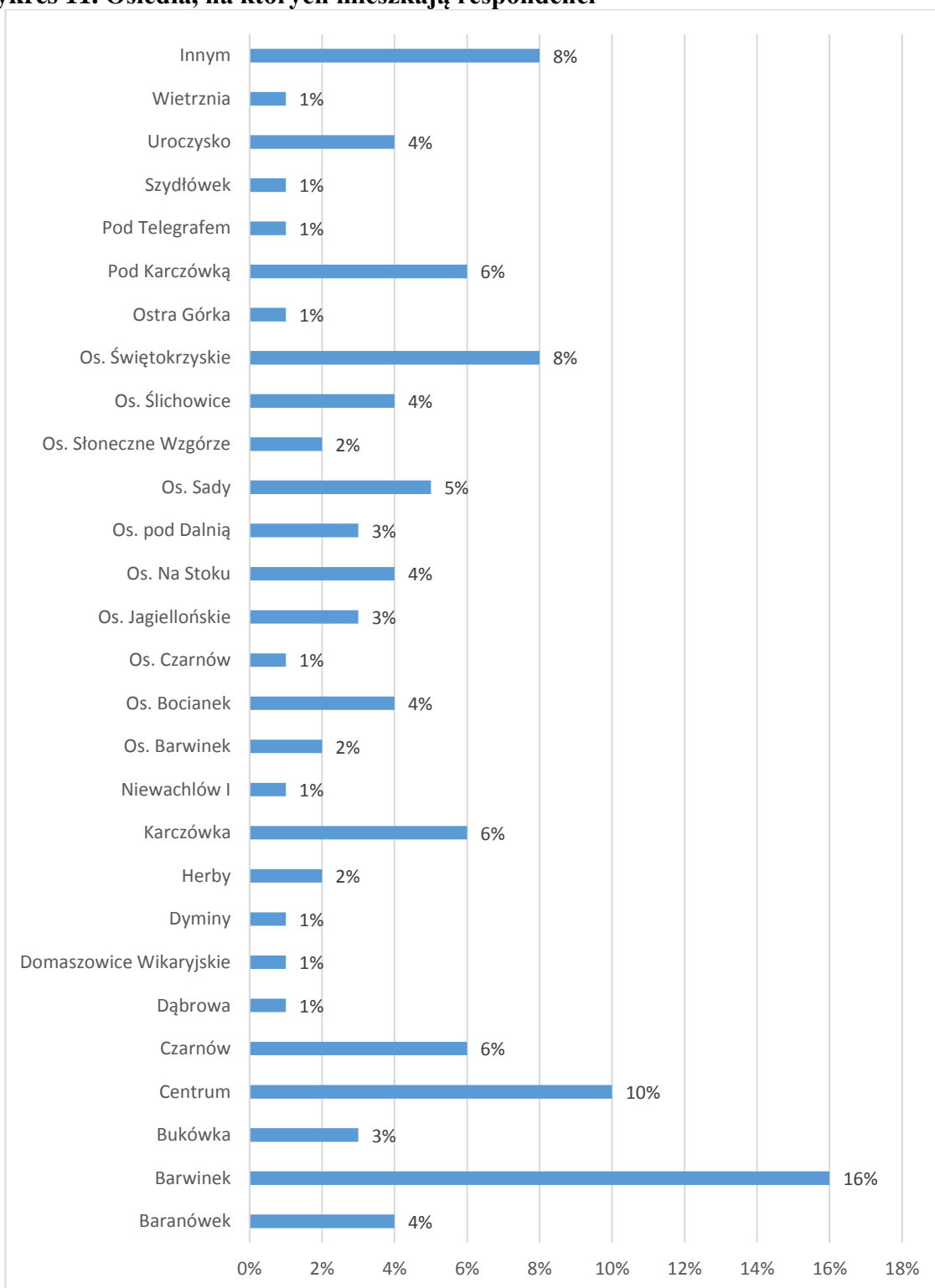
Wykres 10. Posiadanie zwierząt przez respondentów

Źródło: badania własne.

Odpowiedzi na pytanie o to, na którym osiedlu mieszkają seniorzy przyniosły duże rozproszenie. Wśród najliczniej reprezentowanych osiedli należy wskazać Barwinek (16%), Centrum (10%) i Świętokrzyskie (8%).

Wykres 11. Osiedla, na których mieszkają respondenci

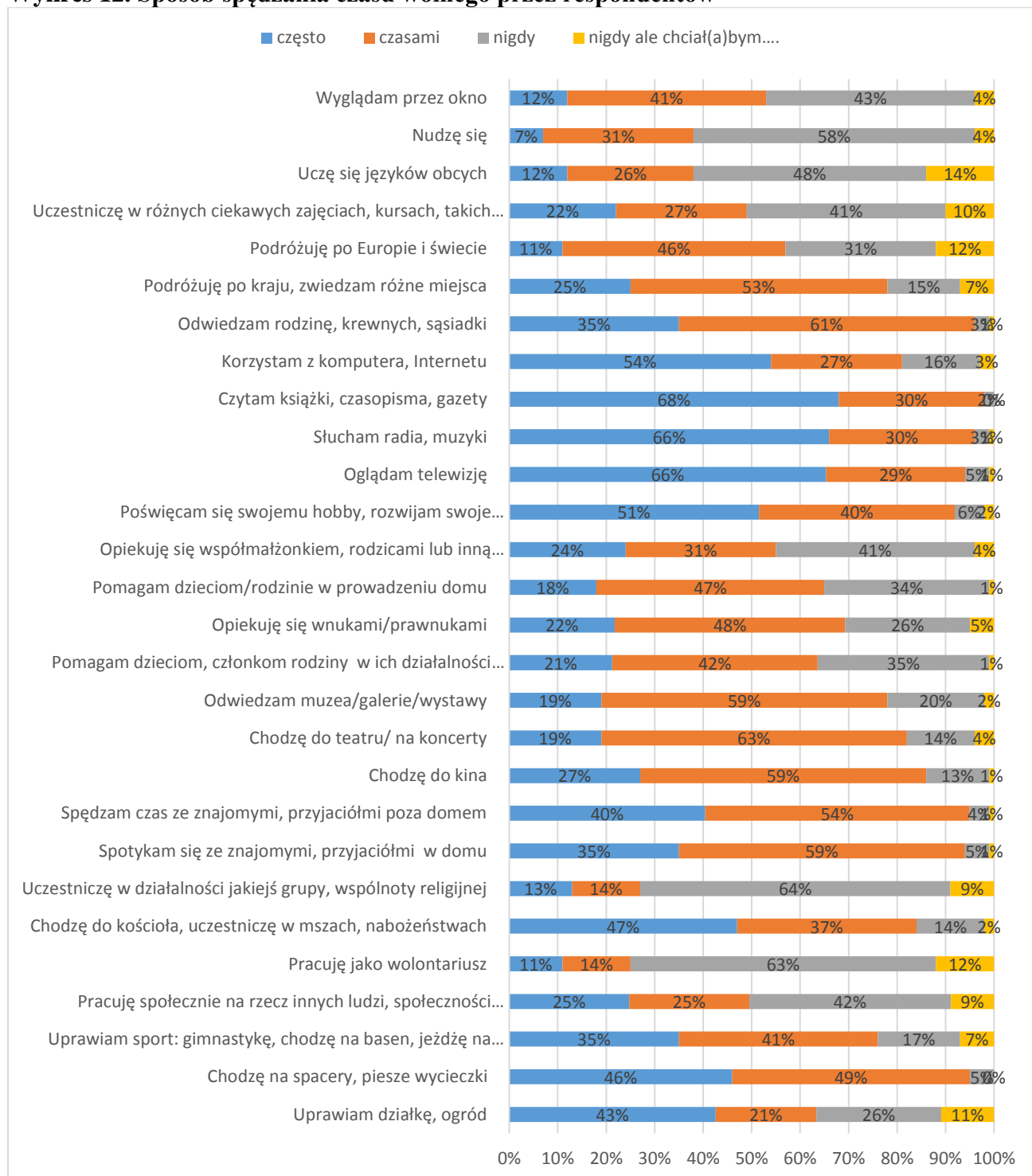

Źródło: badania własne.

2. Styl życia seniorów

Seniorzy zapytani o to, jak spędzają swój wolny czas wskazują przede wszystkim na czytanie książek, czasopism, gazet (68% „często”; 30% „czasami”); słuchanie muzyki (66% „często”; 30% „czasami”) i oglądanie telewizji (66% „często”; 29% „czasami”).

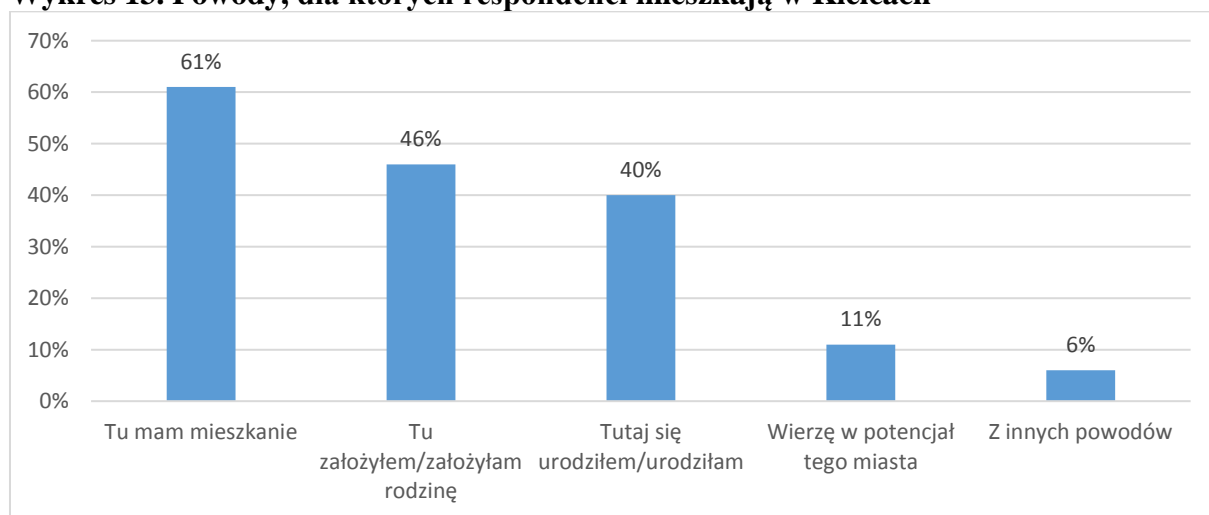
Wykres 12. Sposób spędzania czasu wolnego przez respondentów

Źródło: badania własne.

Wśród wskazanych przez seniorów powodów mieszkania w Kielcach dominuje ten związany z posiadaniem mieszkania, który wyeksponowało 61% badanych. Pozostałymi akcentowanymi motywami były: „tutaj założyłem/założyłam rodzinę” (46% wskazań) i „tutaj się urodziłem/urodziłam” (40% wskazań). Smutną konstatacją pojawiającą się w odpowiedzi na pytanie o powody mieszkania w Kielcach jest fakt, że tylko 11% badanych seniorów mieszka w Kielcach, bo wierzy w potencjał tego miasta.

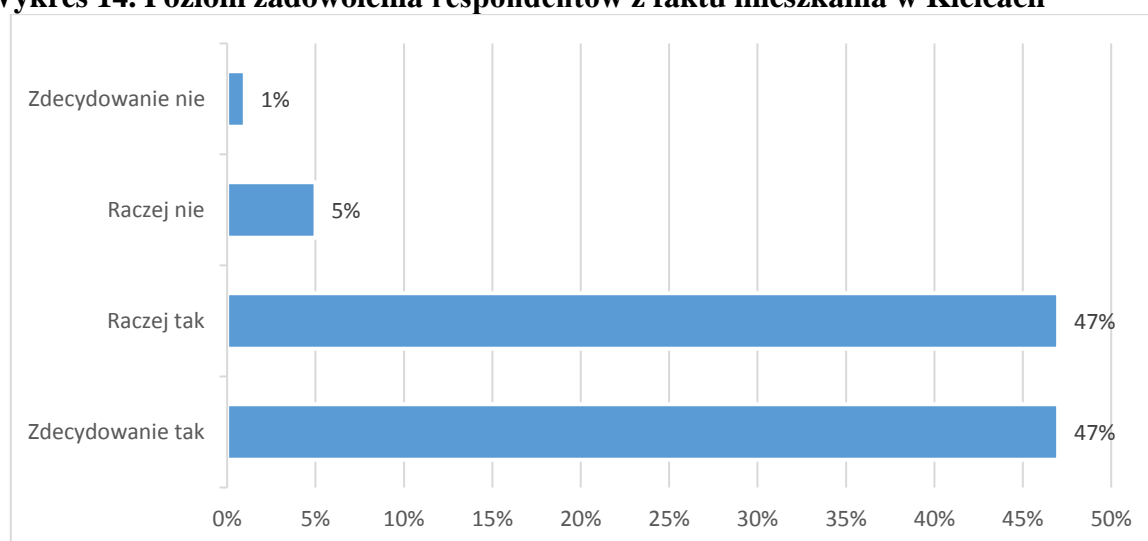
Wykres 13. Powody, dla których respondenci mieszkają w Kielcach

Źródło: badania własne.

Kolejnym – tym razem pozytywnym – wnioskiem płynącym z badań jest fakt, że seniorzy są zadowoleni z tego, że mieszkają w Kielcach (47% „zdecydowanie tak”; 47% „raczej tak”).

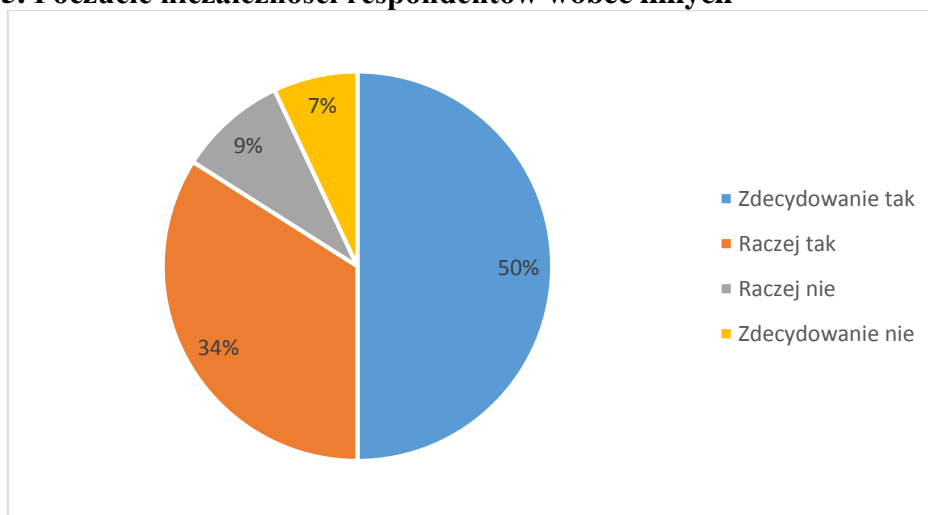
Wykres 14. Poziom zadowolenia respondentów z faktu mieszkania w Kielcach

Źródło: badania własne.

Kolejną kwestią podjętą w badaniach było pytanie o to, czy Pan/Pani czuje się osobą niezależną od innych? Zdecydowana większość seniorów (84%) czuje się osobą niezależną od innych (50% „zdecydowanie tak”; 34% „raczej tak”). Nie może to jednak przesłaniać trudnej sytuacji pozostałych 16% badanych, którzy nie czują się niezależni od innych (9% „raczej nie”; 7% „zdecydowanie nie”).

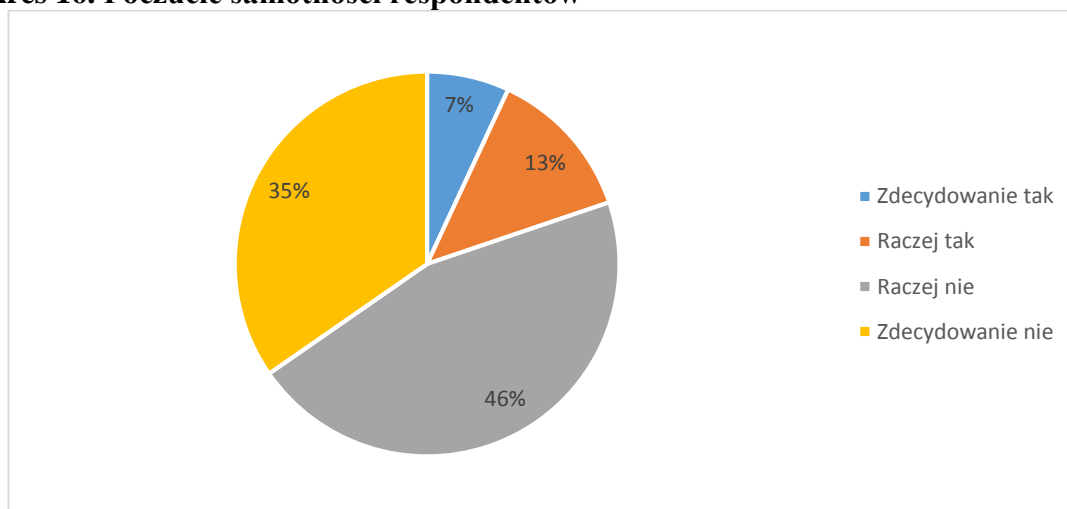
Wykres 15. Poczucie niezależności respondentów wobec innych

Źródło: badania własne.

Samotność – uważana za plagę „dzisiejszych” czasów – stała się kolejną kwestią podjętą w badaniach. Seniorzy, odpowiadając na pytanie o to, czy czują się osobami samotnymi, w zdecydowanej większości zaprzeczali (46% „raczej nie”; 35% „zdecydowanie nie”).

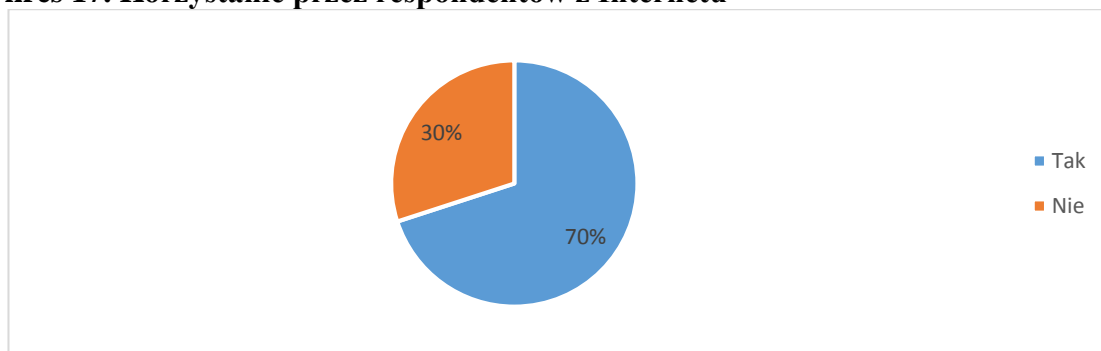
Wykres 16. Poczucie samotności respondentów

Źródło: badania własne.

70% badanych seniorów deklaruje, że korzysta z Internetu.

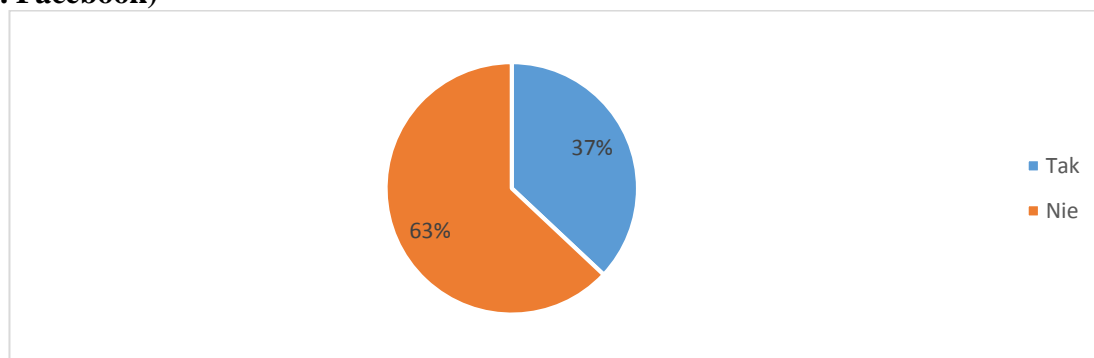
Wykres 17. Korzystanie przez respondentów z Internetu

Źródło: badania własne.

37% seniorów deklaruje, że posiada konto na portalu społecznościowym (np. Facebook).

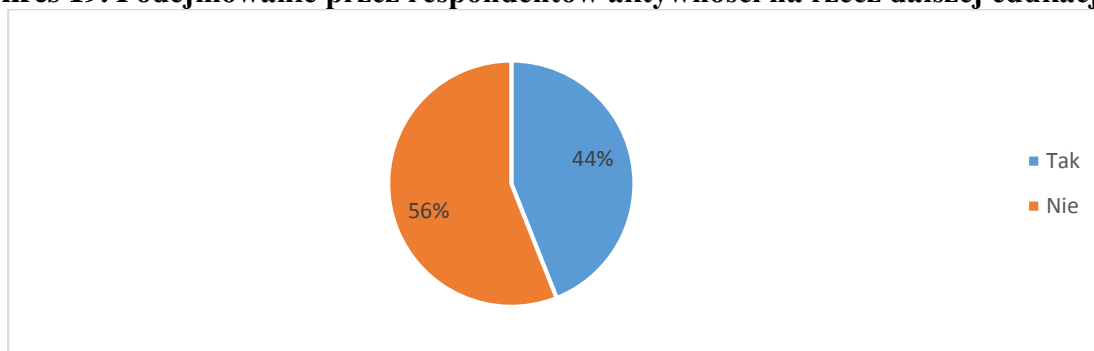
Wykres 18. Posiadanie przez respondentów konta na portalu społecznościowym (np. Facebook)

Źródło: badania własne.

44% badanych seniorów zapytanych o to, czy podejmują aktywność na rzecz dalszej edukacji, odpowiedziało twierdząco.

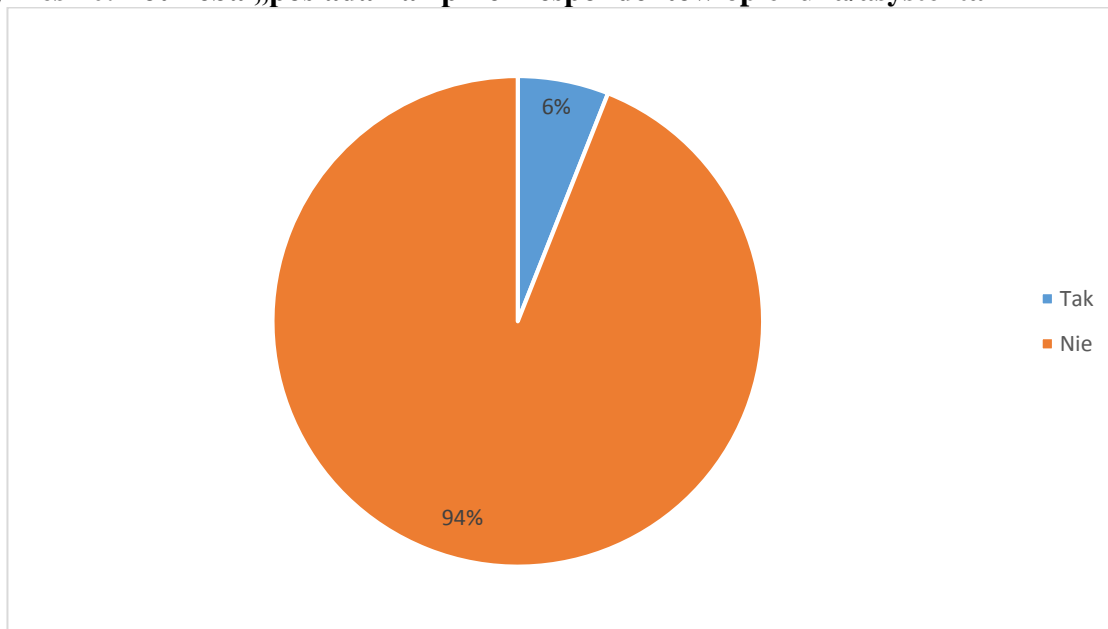
Wykres 19. Podejmowanie przez respondentów aktywności na rzecz dalszej edukacji

Źródło: badania własne.

Zdecydowana większość seniorów (94%) deklaruje, że nie potrzebuje pomocy opiekuna/asystenta. Na potrzebę „posiadania” opiekuna/asystenta wskazało 6% respondentów.

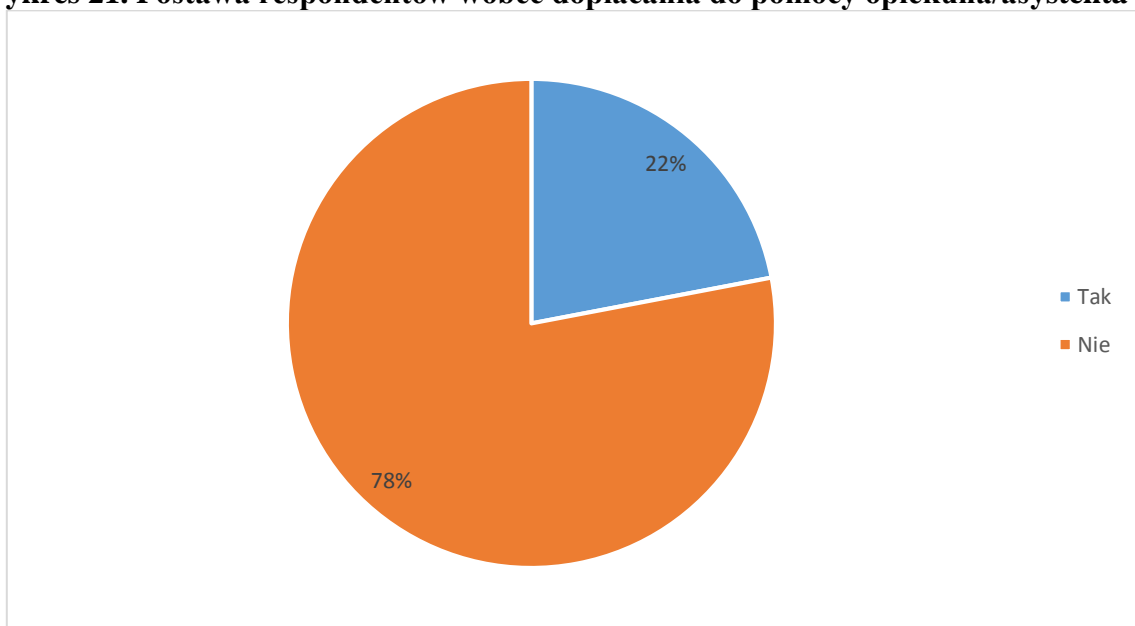
Wykres 20. Potrzeba „posiadania” przez respondentów opiekuna/asystenta

Źródło: badania własne.

Większość badanych seniorów (78%) nie jest skłonnych dopłacać do pomocy opiekuna/asystenta. Pozostali respondenci (22%) są skłonni do pomocy takiej dopłacać.

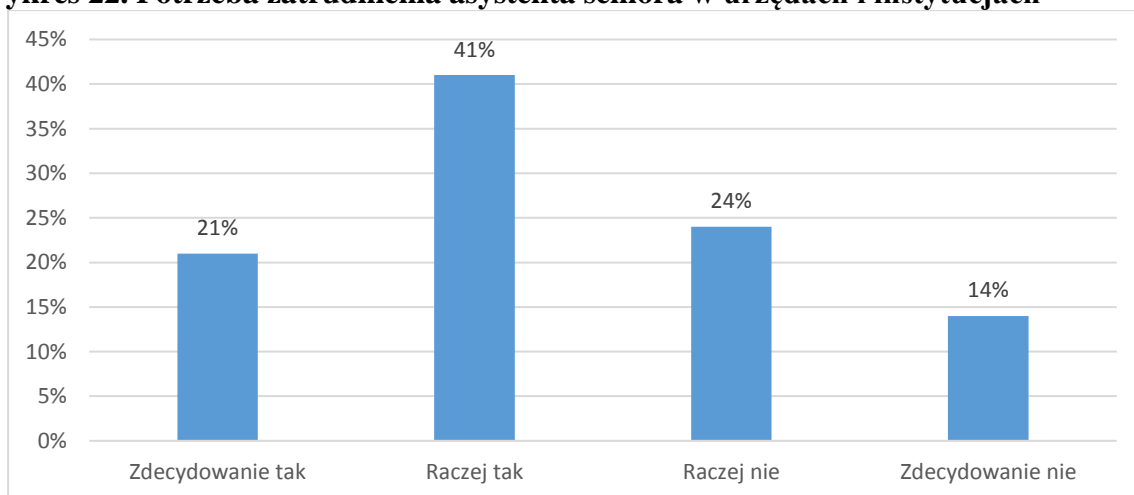
Wykres 21. Postawa respondentów wobec dopłacania do pomocy opiekuna/asystenta

Źródło: badania własne.

Kolejne pytanie dotyczyło opinii seniorów na temat tego, czy istnieje potrzeba zatrudnienia asystenta seniora (który pomógłby seniorom załatwiać sprawy w urzędzie) w urzędach i instytucjach. Większość badanych odpowiedziała twierdząco na tak postawione pytanie (41% „raczej tak”; 21% „zdecydowanie tak”). Relatywnie wysoki odsetek badanych jest jednak przeciwnego zdania (24% „raczej nie”; 14% „zdecydowanie nie”).

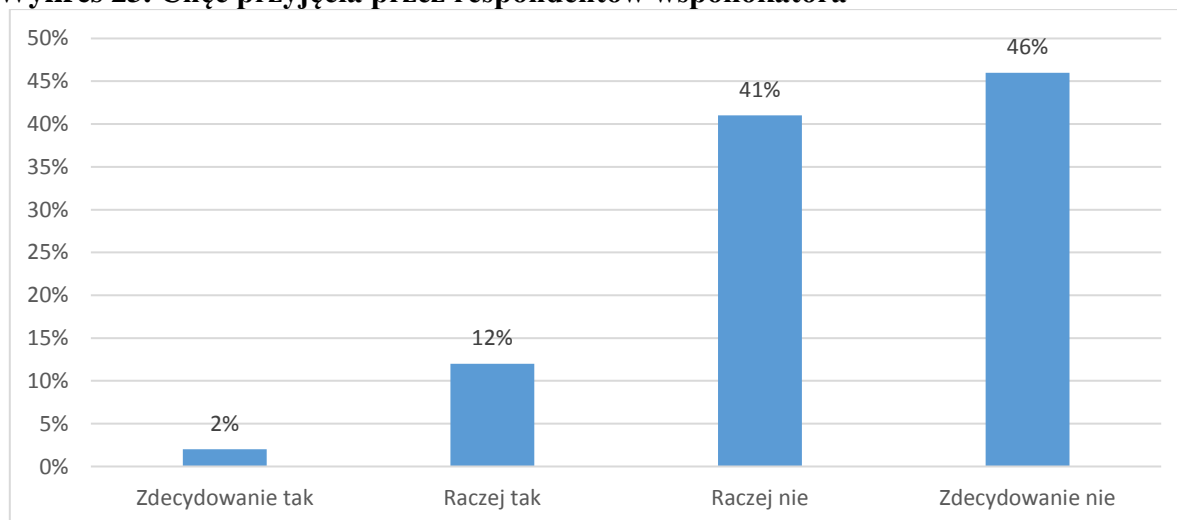
Wykres 22. Potrzeba zatrudnienia asystenta seniora w urzędach i instytucjach

Źródło: badania własne.

Zdecydowana większość badanych seniorów (46% „zdecydowanie nie”; 41% „raczej nie”) deklaruje, że nie chce przyjąć współlokatora w zamian za pomoc w codziennych obowiązkach. Przeciwnego zdania jest 14% badanych (12% „raczej tak”; 2% „zdecydowanie tak”).

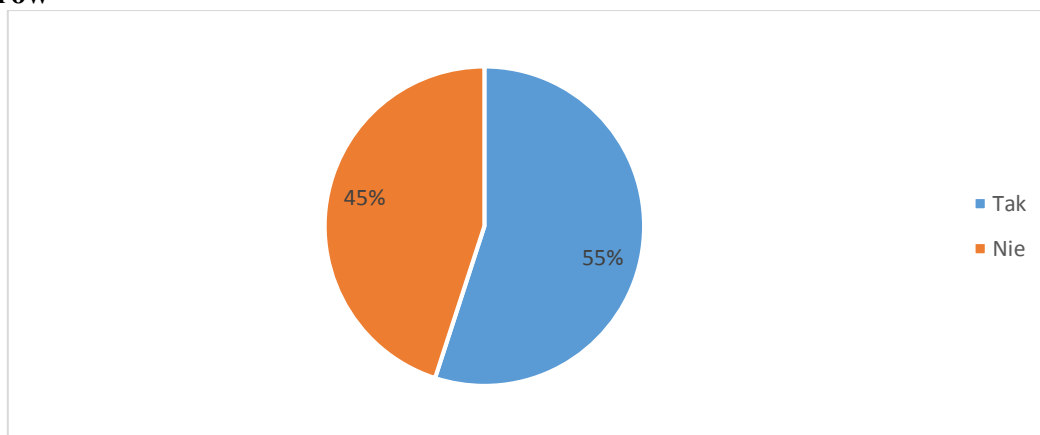
Wykres 23. Chęć przyjęcia przez respondentów współlokatora

Źródło: badania własne.

Ponad połowa badanych seniorów (55%) zapytanych o to, czy kiedykolwiek uczestniczyli w zajęciach edukacyjnych adresowanych do seniorów, odpowiedziała twierdząco. Pozostali respondenci (45%) nigdy, w tego rodzaju zajęciach, nie uczestniczyli.

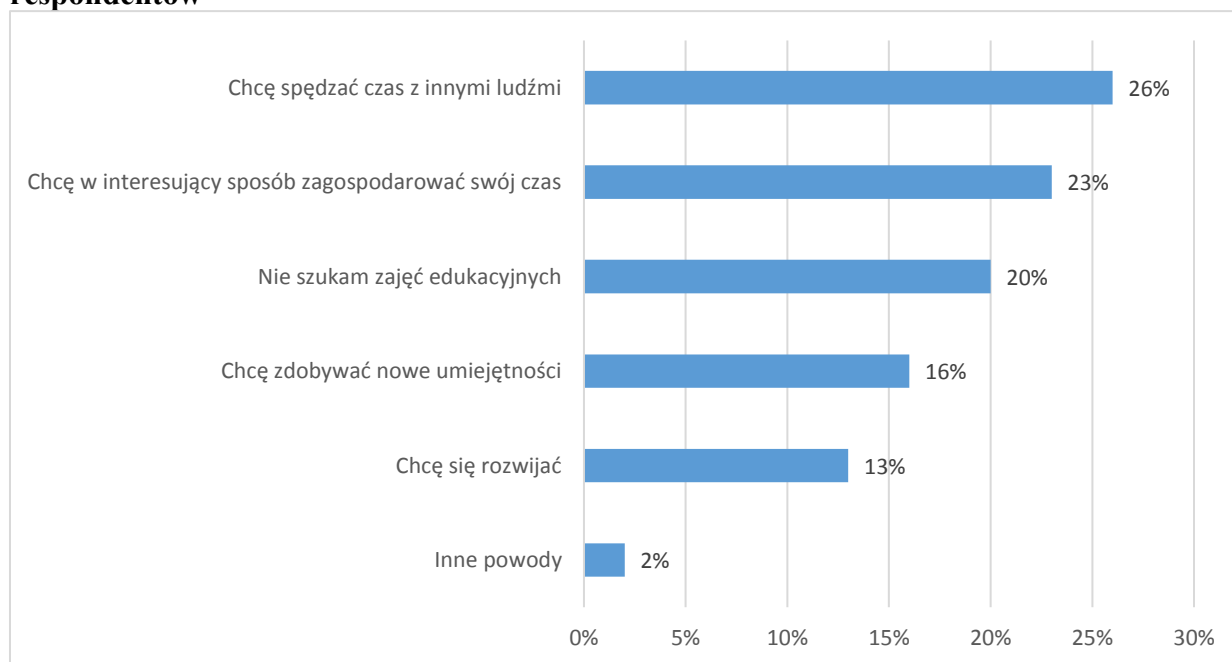
Wykres 24. Uczestnictwo respondentów w zajęciach edukacyjnych adresowanych dla seniorów

Źródło: badania własne.

Seniorzy, odpowiadając na pytanie o to, czym kierują się poszukując dla siebie różnych form zajęć edukacyjnych, wskazywali przede wszystkim na: chęć spędzania czasu z innymi ludźmi (26%); chęć interesującego sposobu zagospodarowania czasu (23%); chęć zdobywania nowych umiejętności (16%); chęć rozwoju (13%).

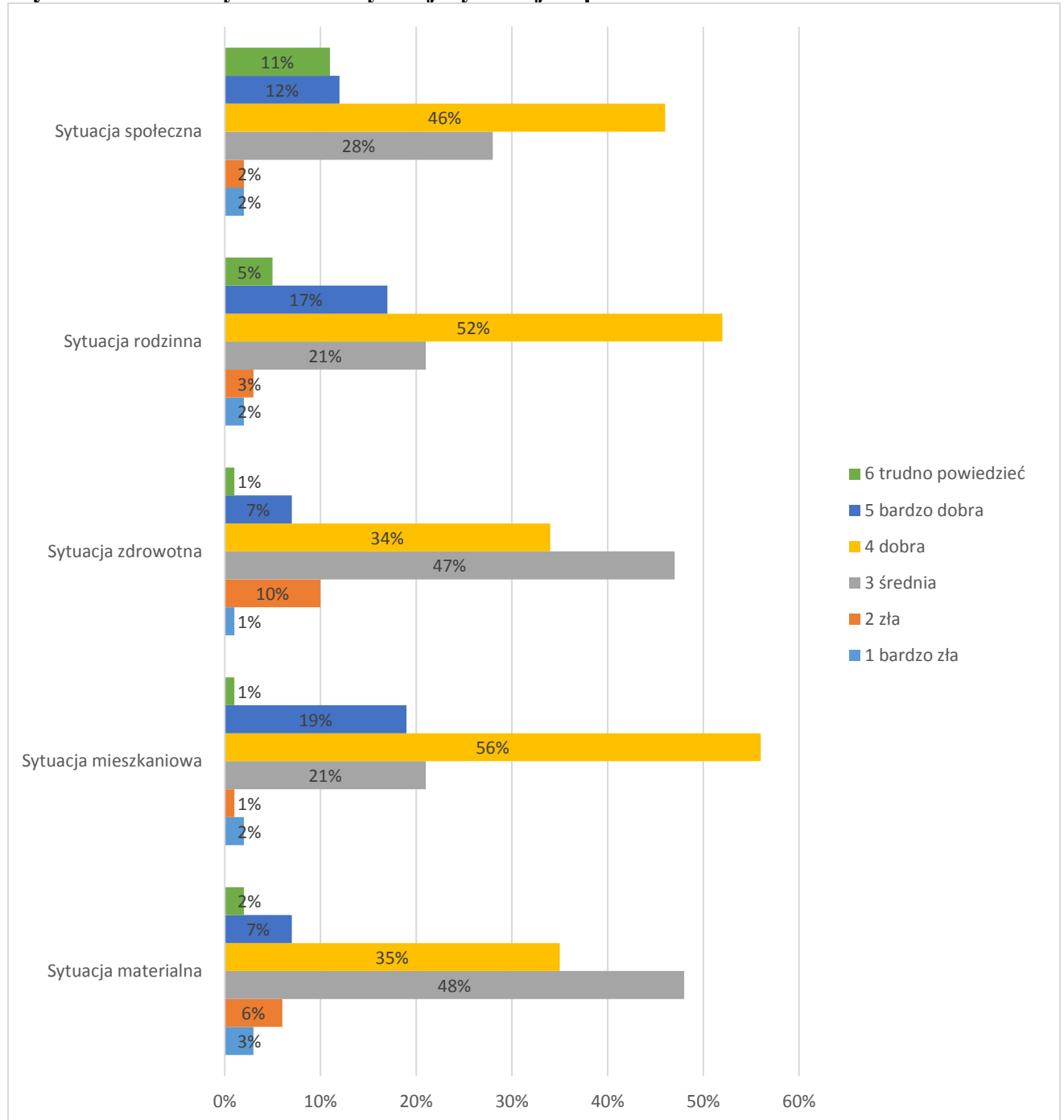
Wykres 25. Kryteria poszukiwania różnych form zajęć edukacyjnych przez respondentów

Źródło: badania własne.

Odpowiedzi seniorów na pytanie o to, jak oceniają swoją sytuację życiową są zróżnicowane. Respondenci, relatywnie najlepiej oceniają swoją sytuację mieszkaniową (19% „bardzo dobrze”; 56% „dobrze”), rodzinną (17% „bardzo dobrze”; 52% „dobrze”) i społeczną (46% „dobrze”; 12% „bardzo dobrze”). Natomiast relatywnie najgorzej, badani oceniają swoją sytuację materialną (48% „średnia”; 35% „dobra”) i zdrowotną (47% „średnia”; 34% „dobra”).

Wykres 26. Subiektywna ocena sytuacji życiowej respondentów

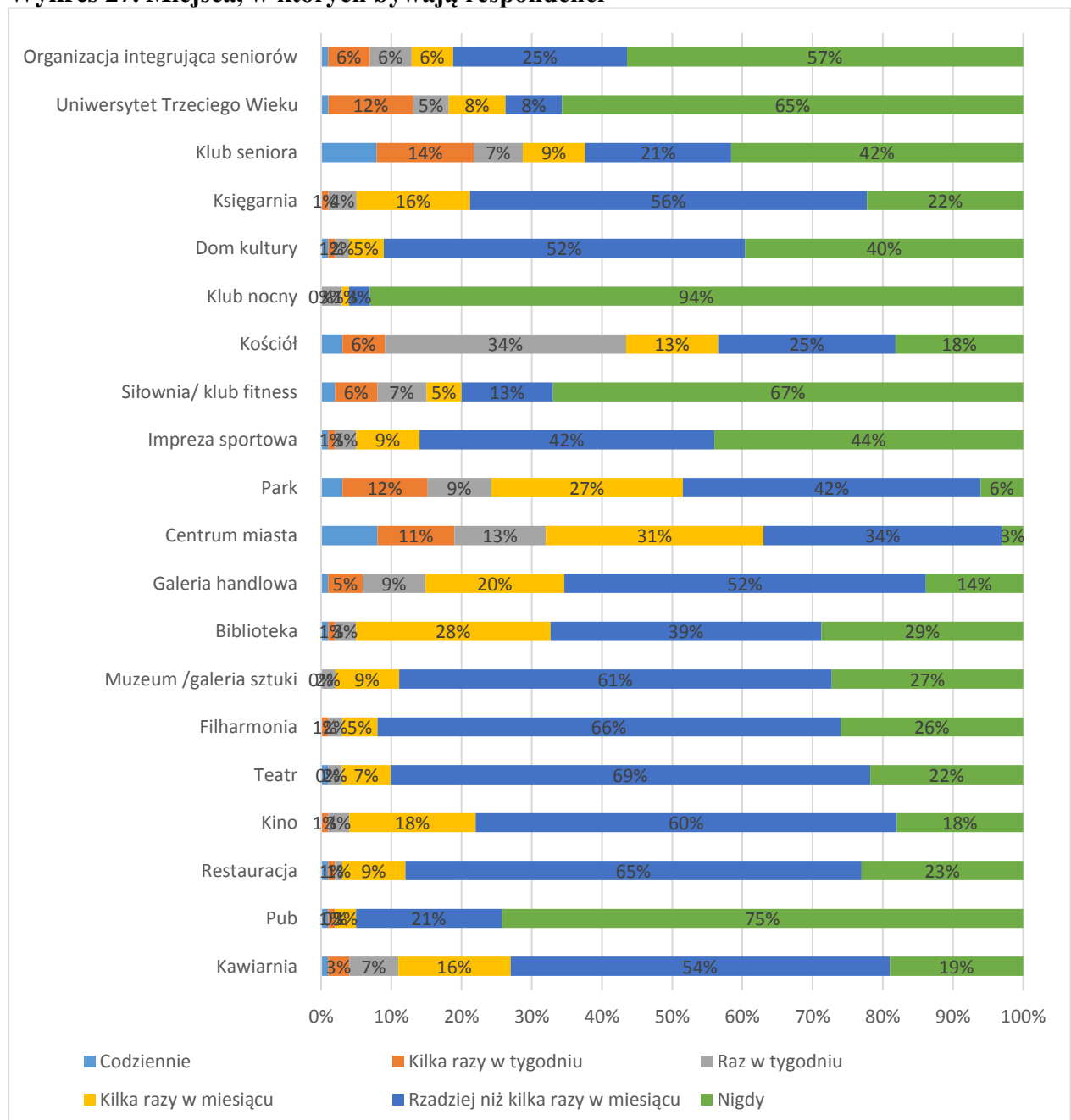

Źródło: badania własne.

3. Kultura

Odpowiedzi na pytanie o to, jak często badani seniorzy bywają w przestrzeniach takich jak: teatr, kino, kościół, galeria handlowa ... ujawniły, że najczęściej uczęszczanymi miejscami są: centrum miasta, park i kościół. Popularnością cieszą się również: klub seniora, galeria handlowa, biblioteka. Natomiast miejscami najrzadziej odwiedzanymi przez seniorów okazały się kluby nocne (94% „nigdy”) i puby (75% „nigdy”).

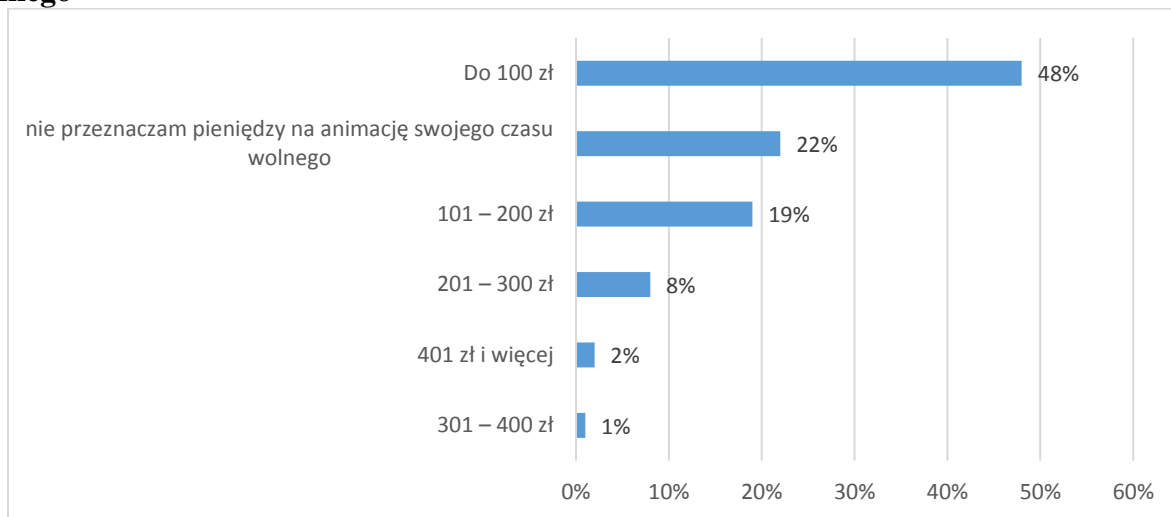
Wykres 27. Miejsca, w których bywają respondenci

Źródło: badania własne.

48% seniorów na animację swojego czasu wolnego przeznaczają do 100 zł miesięcznie, przy czym 22% badanych w ogóle nie przeznaczają pieniędzy na animację swojego czasu wolnego.

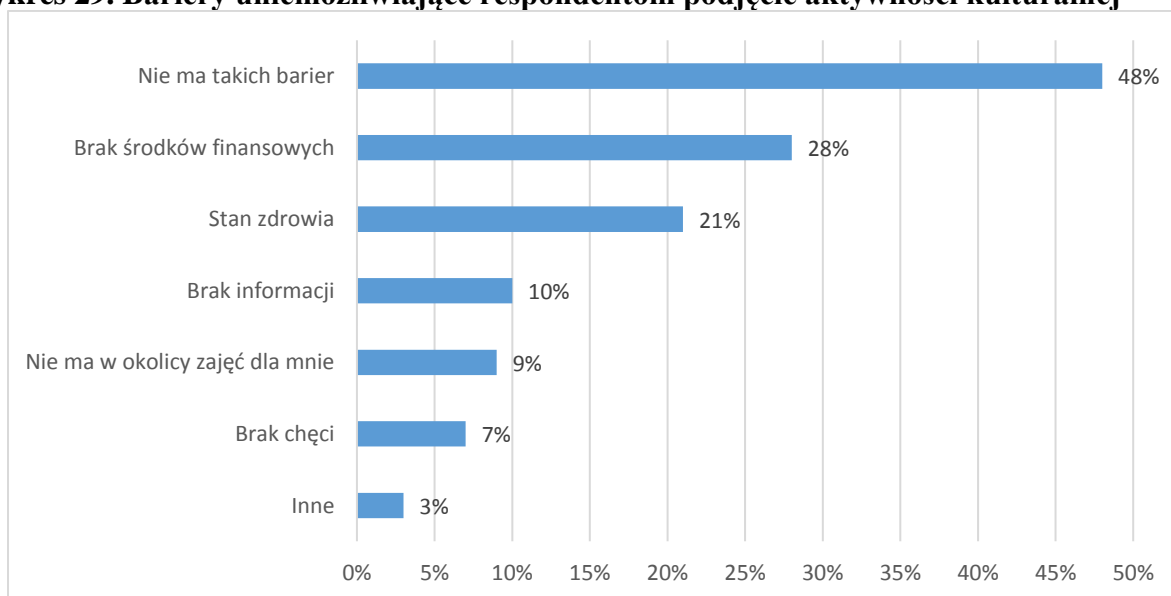
Wykres 28. Kwota miesięczna przeznaczana przez respondentów na animację czasu wolnego

Źródło: badania własne.

Blisko połowa badanych (48%), odpowiadając na pytanie dotyczące barier, które uniemożliwiają podjęcie aktywności kulturalnej, wskazała, że „nie ma takich barier”. Nie zmienia to jednak faktu, że pozostali badani mają poczucie ich istnienia. Zasadniczymi barierami okazały się brak środków finansowych (28%) i stan zdrowia (21%).

Wykres 29. Bariery uniemożliwiające respondentom podjęcie aktywności kulturalnej

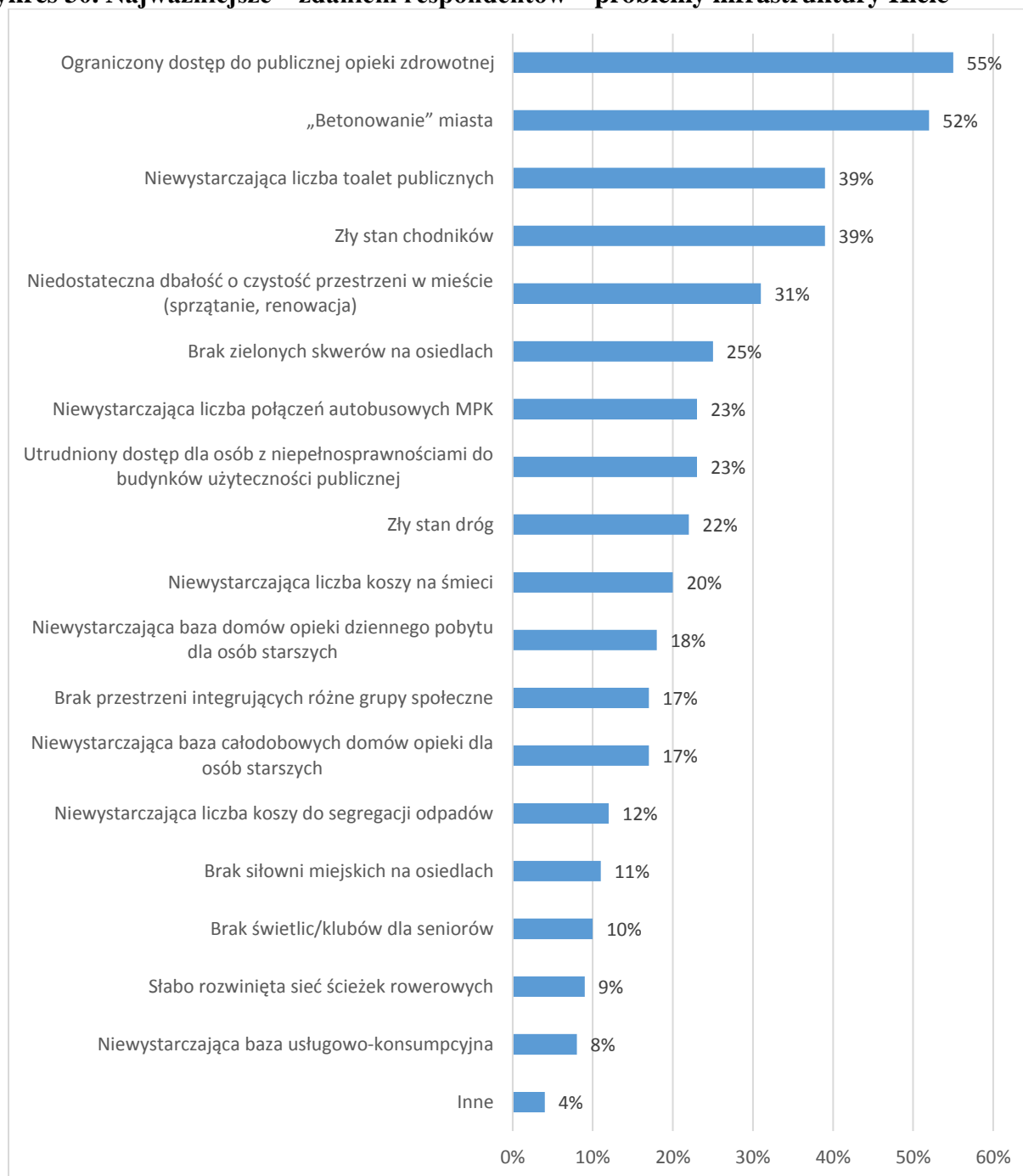

Źródło: badania własne.

4. Problemy seniorów

Wśród najważniejszych problemów infrastruktury Kielc, badani seniorzy wskazali: ograniczony dostęp do publicznej opieki zdrowotnej (55%) i „betonowanie” miasta (52%). Seniorzy wskazali również na: brak wystarczającej liczby toalet publicznych (39%), zły stan chodników (39%) i niedostateczną dbałość o czystość przestrzeni w mieście (31%).

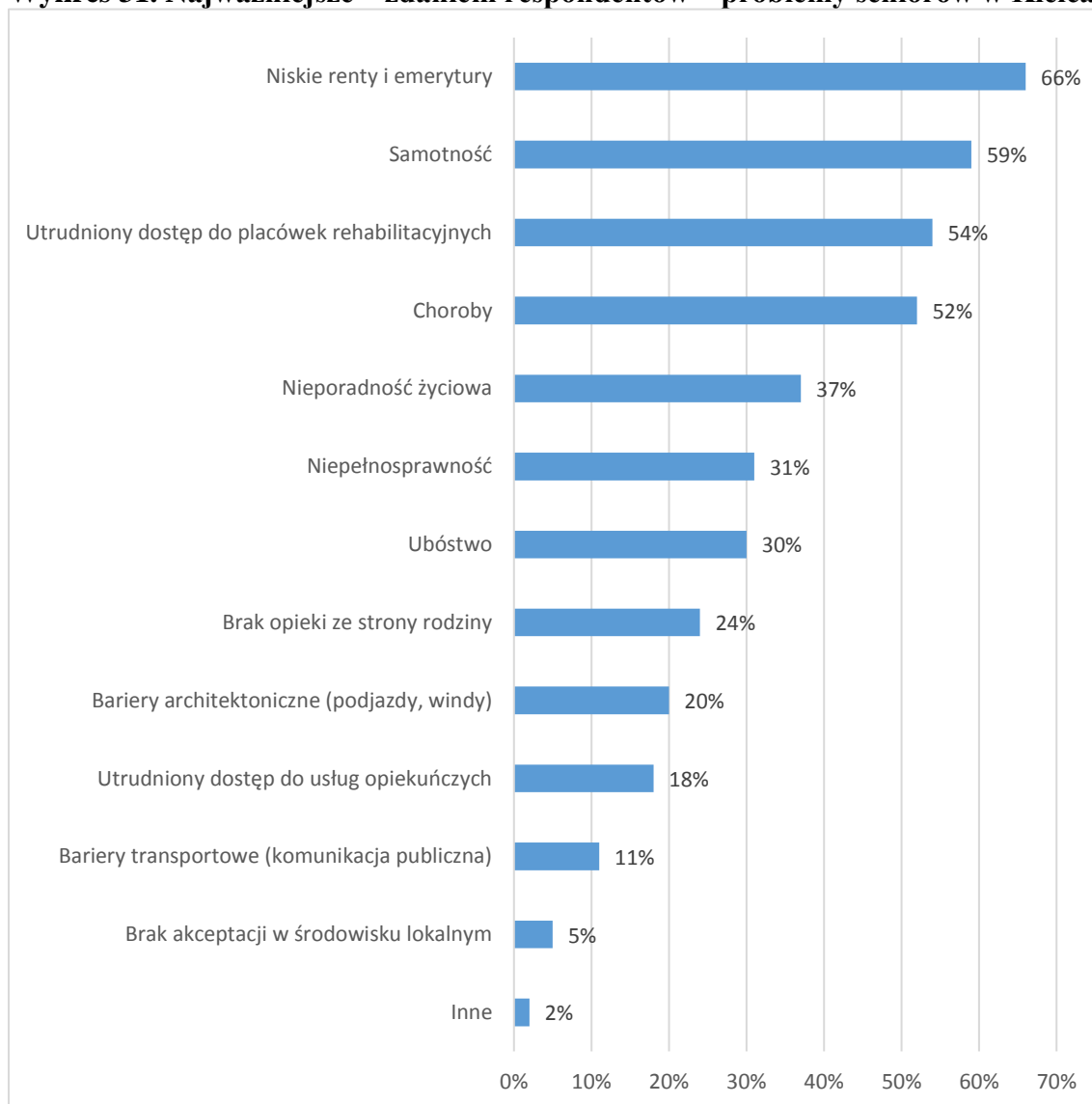
Wykres 30. Najważniejsze – zdaniem respondentów – problemy infrastruktury Kielc

Źródło: badania własne.

Respondenci zostali poproszeni również o wskazanie najważniejszych – ich zdaniem – problemów seniorów w Kielcach. Dla zdecydowanej większości badanych (66%) problemem okazały się niskie renty i emerytury. Jednak wskazanie przez większość badanych (59%) samotności jako problemu, który dotyka seniorów jest pewnym zaskoczeniem, jeśli wziąć pod uwagę wcześniejsze deklaracje seniorów, którzy odpowiadając na pytanie o to, czy czują się osobami samotnymi, w zdecydowanej większości zaprzeczali (46% „raczej nie”; 35% „zdecydowanie nie”) (Zob.: Wykres 16). Pozostałymi – najczęściej wskazywanymi – problemami seniorów w Kielcach okazały się: utrudniony dostęp do placówek rehabilitacyjnych (54%) i choroby (52%).

Wykres 31. Najważniejsze – zdaniem respondentów – problemy seniorów w Kielcach

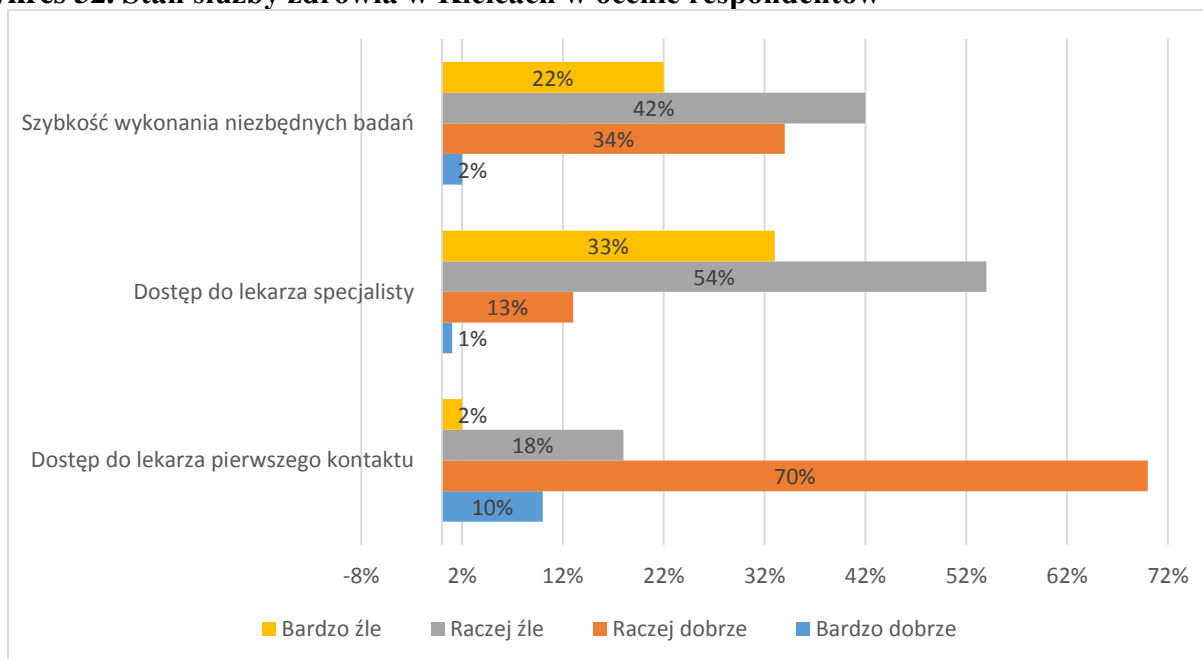

Źródło: badania własne.

5. Zdrowie publiczne

Seniorzy, oceniając stan służby zdrowia w Kielcach pozytywnie wypowiedzieli się jedynie na temat dostępu do lekarza pierwszego kontaktu (70% „raczej dobrze”, 10% „bardzo dobrze”). Stan służby zdrowia w Kielcach, jeśli wziąć pod uwagę pozostałe kryteria (szybkość wykonania niezbędnych badań, dostęp do lekarza specjalisty) został oceniony negatywnie.

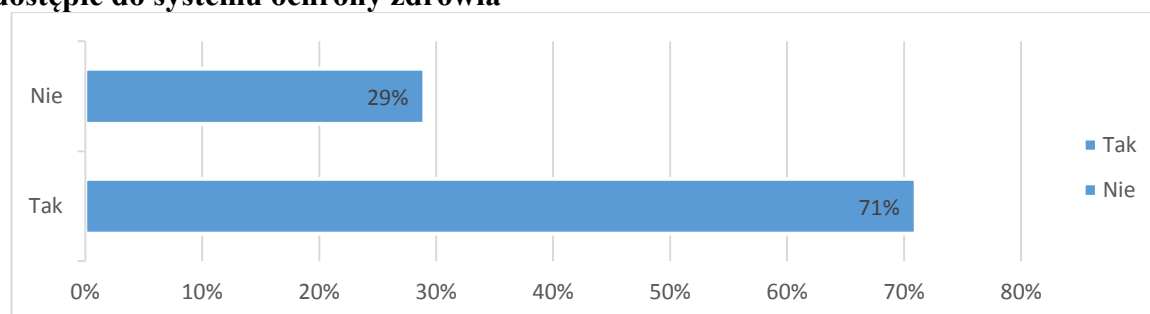
Wykres 32. Stan służby zdrowia w Kielcach w ocenie respondentów

Źródło: badania własne.

Negatywna ocena stanu służby zdrowia w Kielcach, koresponduje z odpowiedziami na pytanie o to, czy w ciągu ostatnich 3 lat seniorzy doświadczyli trudności w dostępie do systemu ochrony zdrowia. 71% badanych seniorów odpowiedziało twierdząco na tak postawione pytanie.

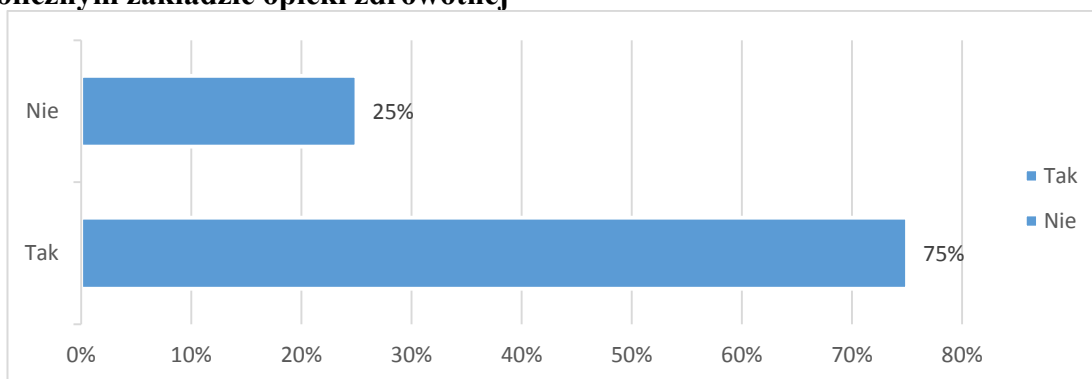
Wykres 33. Odsetek respondentów, którzy w ciągu ostatnich 3 lat doświadczyli trudności w dostępie do systemu ochrony zdrowia

Źródło: badania własne.

Odsetek seniorów, którzy zmuszeni byli do korzystania z wizyty w prywatnym podmiocie leczniczym ze względu na brak miejsc w publicznym zakładzie opieki zdrowotnej wyniósł 75%.

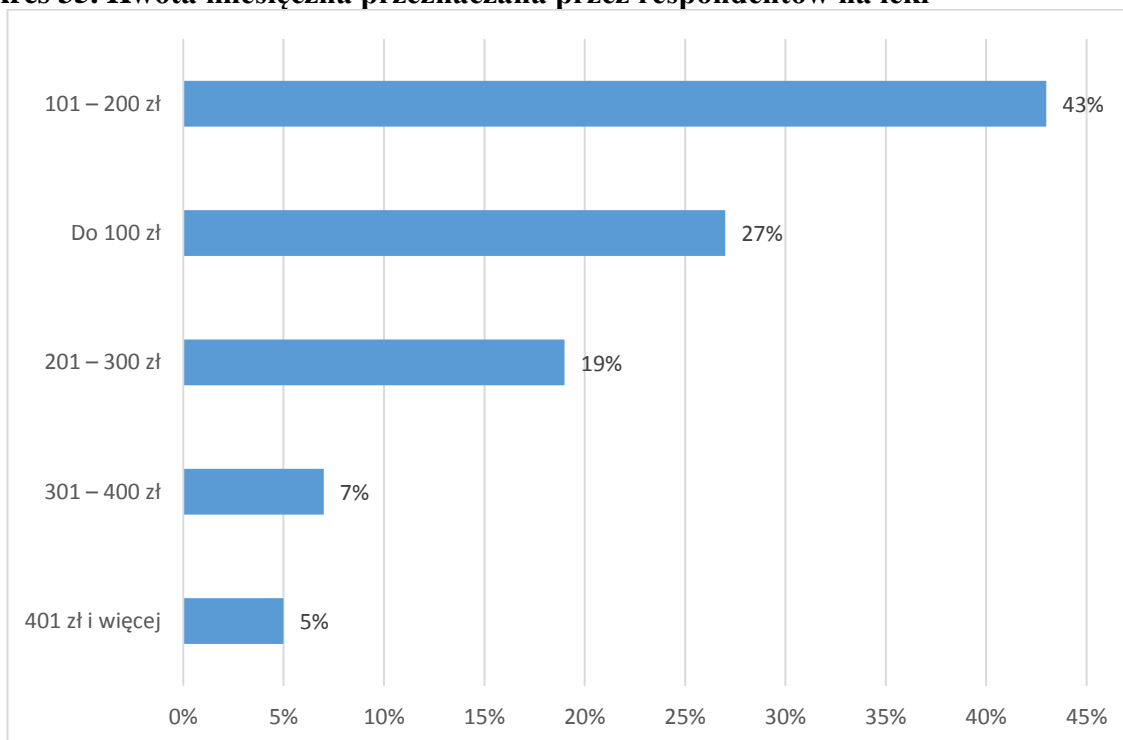
Wykres 34. Odsetek respondentów, którzy w ciągu ostatnich 3 lat zmuszeni byli do skorzystania z wizyty w prywatnym podmiocie leczniczym ze względu na brak miejsc w publicznym zakładzie opieki zdrowotnej

Źródło: badania własne.

Zdecydowana większość badanych seniorów (70%) przeznaczają miesięcznie na leki kwotę do 200 zł (43%: 101-200 zł; 27%: do 100 zł).

Wykres 35. Kwota miesięczna przeznaczana przez respondentów na leki

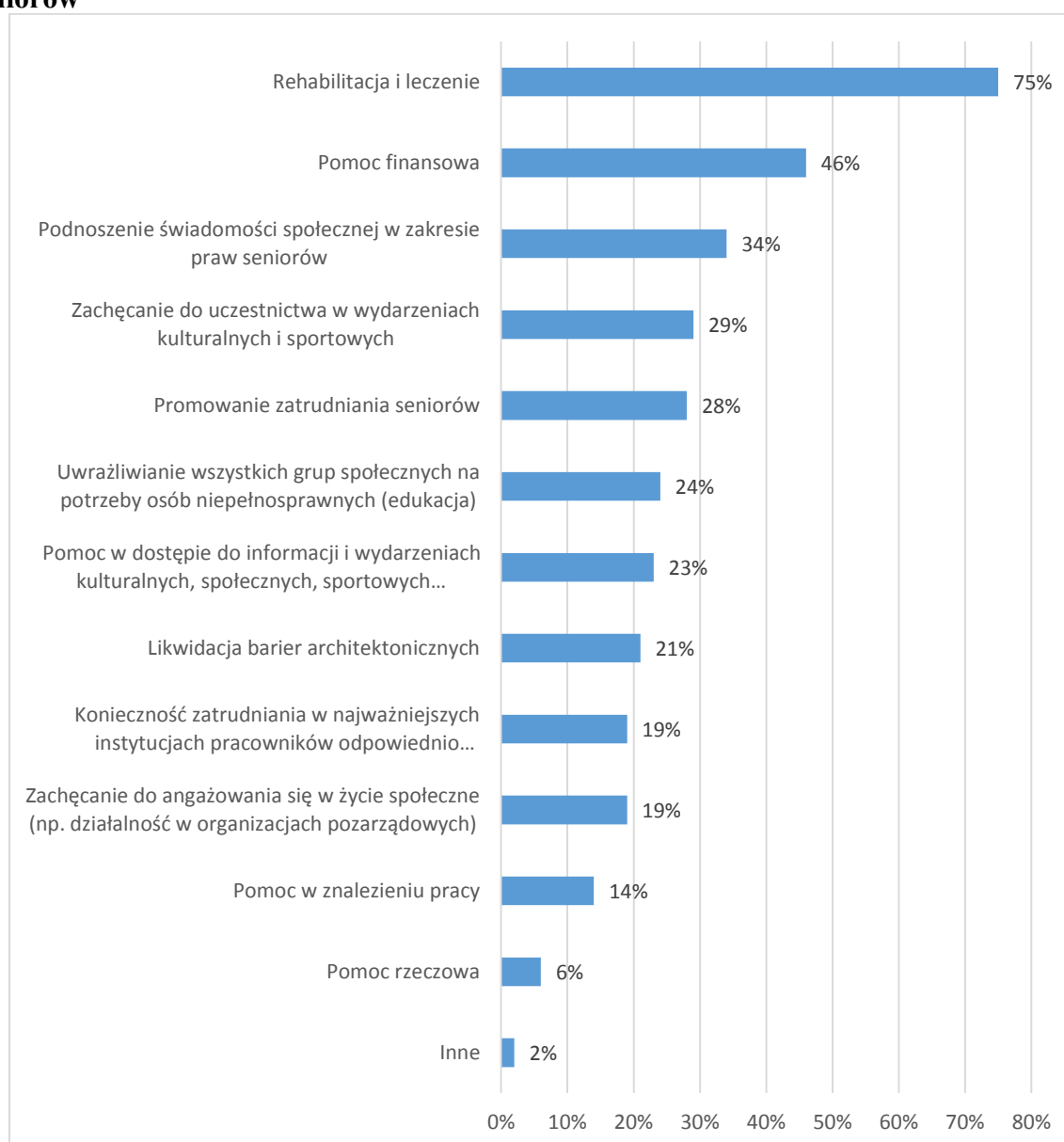

Źródło: badania własne.

6. Potrzeby seniorów

Najważniejszym działaniem, które poprawiłoby jakość życia seniorów jest – zdaniem respondentów – rehabilitacja i leczenie, na które wskazało aż 75% badanych. Pomoc finansowa okazała się znacznie mniej ważna, choć jej wagę wyeksponowało 46% respondentów. Innymi szczególnie ważnymi działaniami, wytypowanymi przez badanych seniorów okazały się: podnoszenie świadomości w zakresie praw seniorów (34% wskazań), zachęcanie do uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych i sportowych (29% wskazań) i promowanie zatrudnienia seniorów (28%).

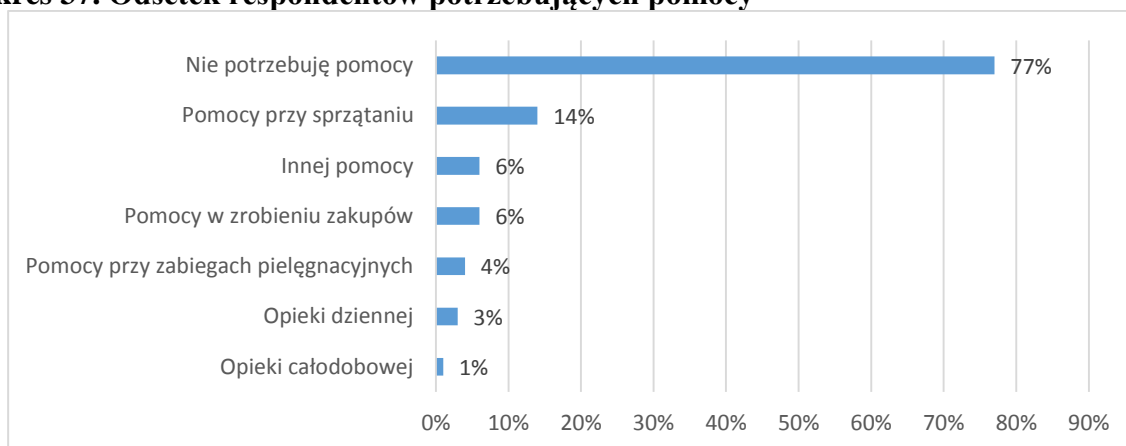
Wykres 36. Działania, które – zdaniem respondentów – poprawiłyby jakość życia seniorów

Źródło: badania własne.

Pozytywnych wniosków dostarcza odpowiedź na pytanie o to, czy seniorzy potrzebują pomocy. Okazuje się bowiem, że zdecydowana większość seniorów (77%) deklaruje, że pomocy nie potrzebuje. „Tylko” 3% badanych seniorów potrzebuje stałej opieki dziennej, a 1% opieki całodobowej.

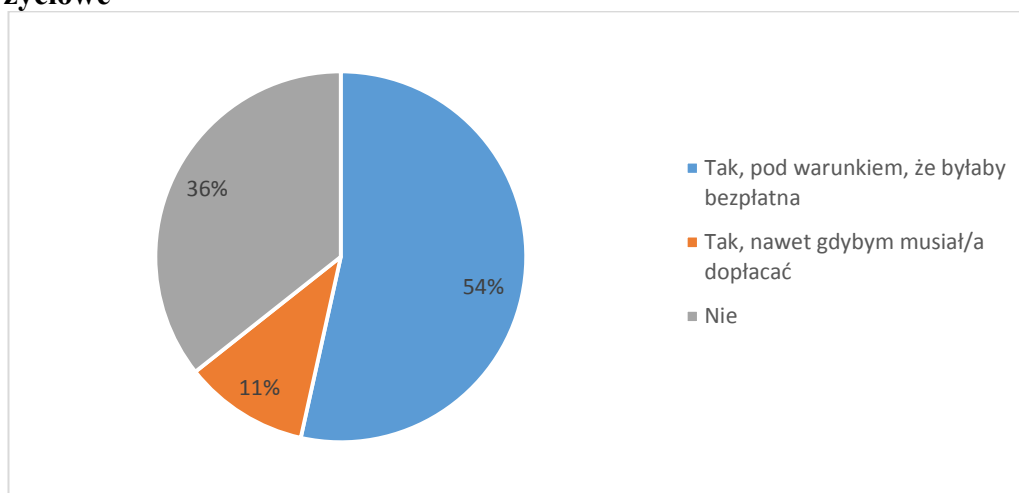
Wykres 37. Odsetek respondentów potrzebujących pomocy

Źródło: badania własne.

Jedno z pytań odnoszących się do potrzeb seniorów dotyczyło tego, czy seniorzy są zainteresowani posiadaniem opaski (na rękę) monitorującej funkcje życiowe, która w razie zagrożenia zdrowia lub życia umożliwia natychmiastową pomoc lekarską. Z badań wynika, że większość respondentów (54%) deklaruje zainteresowanie opaską pod warunkiem, że byłaby bezpłatna. Tylko 11% seniorów byłoby skłonnych dopłacać do jej posiadania, a pozostali badani (36%) w ogóle nie są zainteresowani jej posiadaniem.

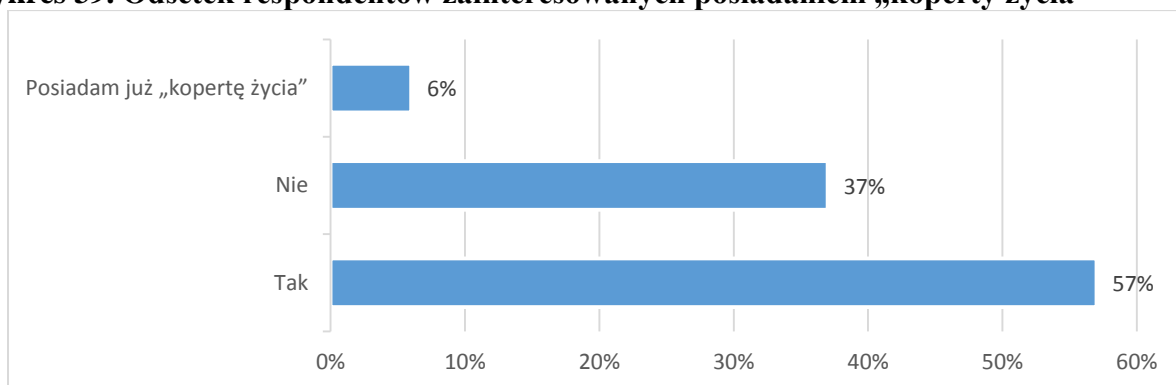
Wykres 38. Odsetek respondentów zainteresowanych posiadaniem opaski monitorującej funkcje życiowe

Źródło: badania własne.

Podobnych wniosków dostarcza odpowiedź na pytanie o to, czy seniorzy chcieliby posiadać „kopertę życia” (zbiór informacji o stanie zdrowia, przyjmowanych lekach, zamieszczany w kopercie w lodówce). Większość badanych (57%) jest zainteresowanych posiadaniem „koperty życia”, przy wysokim odsetku (37%) deklaracji przeciwnych. Warto podkreślić, że jedynie 6% seniorów posiada „kopertę życia”.

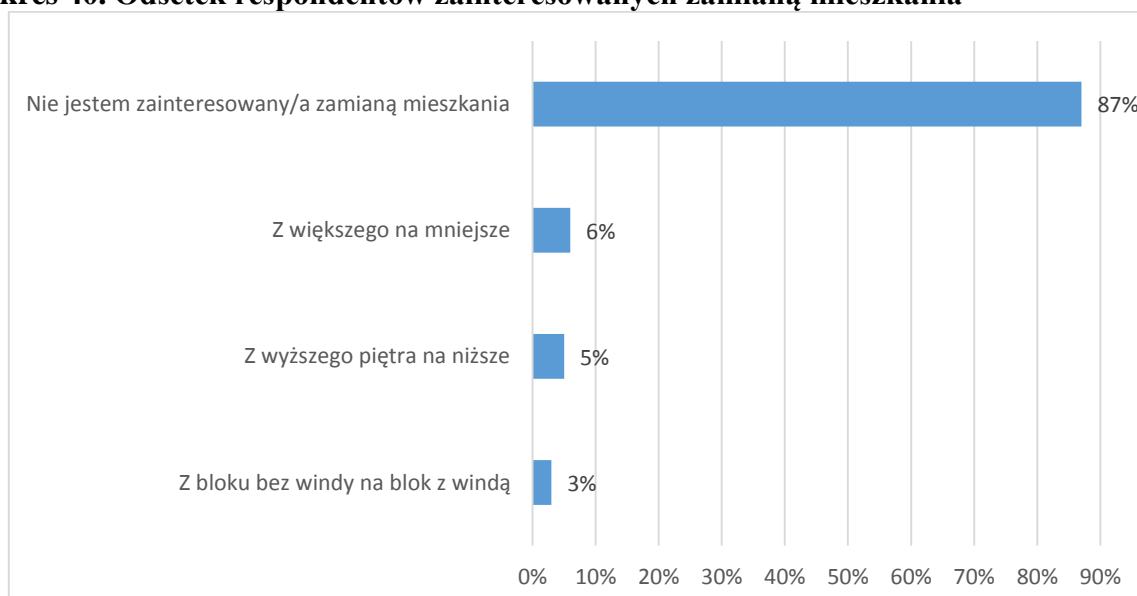
Wykres 39. Odsetek respondentów zainteresowanych posiadaniem „koperty życia”

Źródło: badania własne.

87% badanych seniorów deklaruje brak jakiegokolwiek zainteresowania zamianą mieszkania. Pozostali respondenci są zainteresowani zamianą mieszkania: z większego na mniejsze (6% wskazań); z wyższego piętra na niższe (5% wskazań); z bloku bez windy na blok z windą (3% wskazań).

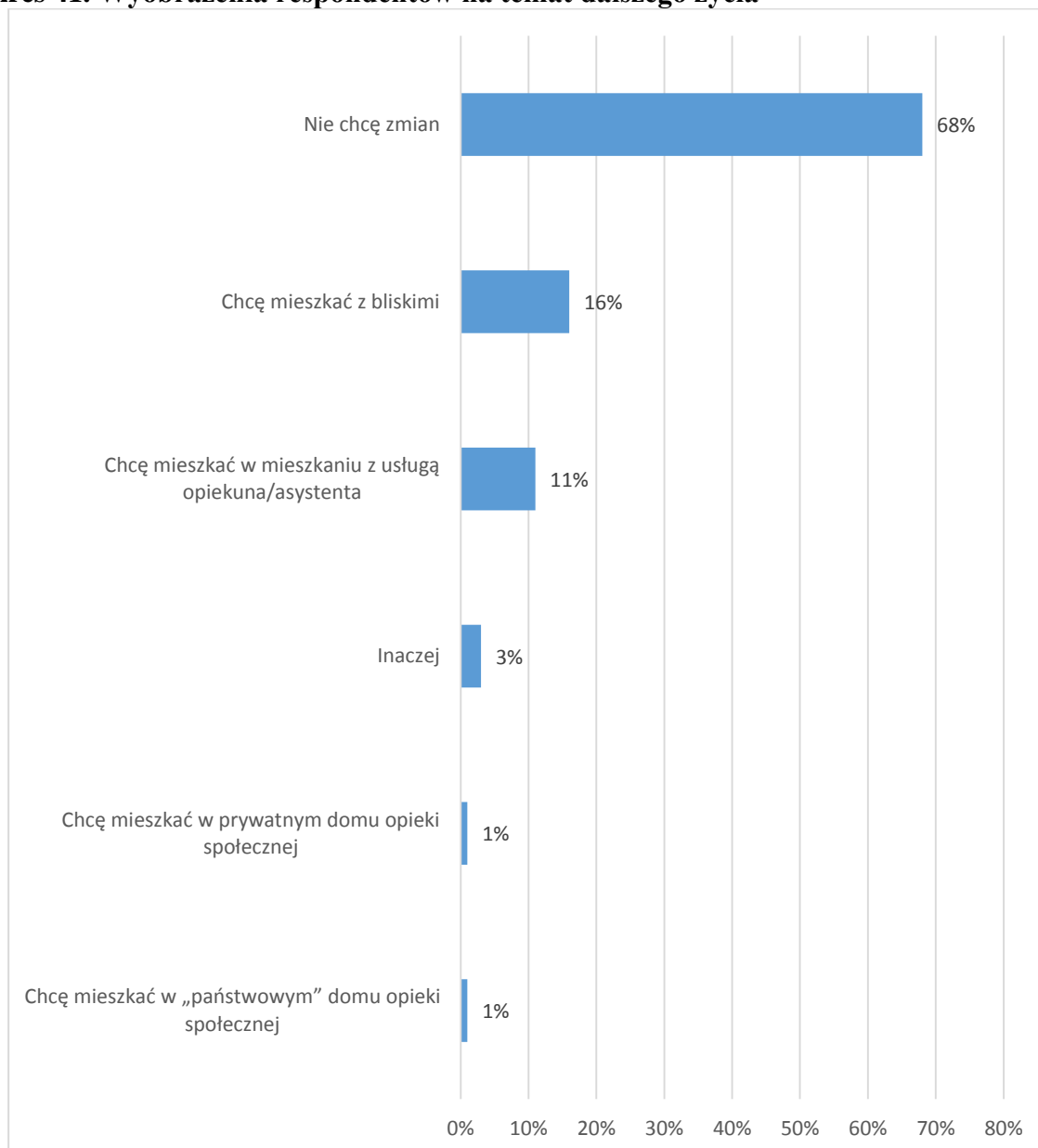
Wykres 40. Odsetek respondentów zainteresowanych zamianą mieszkania

Źródło: badania własne.

Większość seniorów (68%) odpowiadając na pytanie o to, jak wyobrażają sobie dalsze życie, odpowiedziało, że nie chce zmian. Pozostali badani widzą potrzebę zmiany swojego dalszego życia. 15% respondentów chciałoby mieszkać z bliskimi, a 11% badanych chciałoby mieszkać w mieszkaniu z usługą opiekuna/asystenta. Z badań wynika natomiast, że domy opieki społecznej (prywatne i państwowe) nie cieszą się uznaniem badanych. Chęć mieszkania z tego typu placówkach zadeklarowało jedynie 2% seniorów.

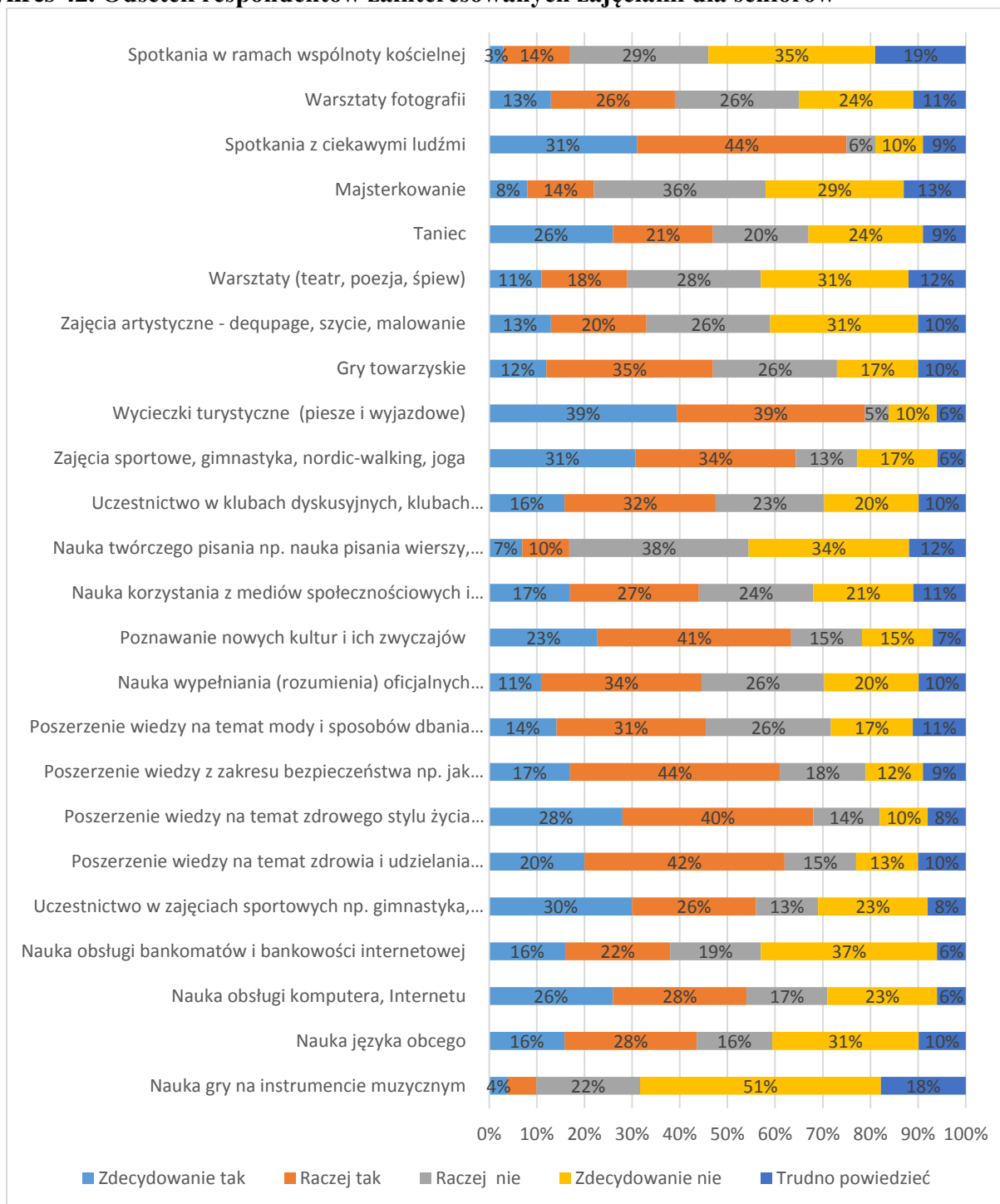
Wykres 41. Wyobrażenia respondentów na temat dalszego życia

Źródło: badania własne.

Wśród zajęć adresowanych do seniorów, które cieszą się największym zainteresowaniem, należy wymienić przede wszystkim: wycieczki turystyczne (piesze i wyjazdowe), spotkania z ciekawymi ludźmi, poszerzanie wiedzy na temat zdrowego stylu życia, zajęcia sportowe, poznawanie nowych kultur i poszerzanie wiedzy z zakresu bezpieczeństwa.

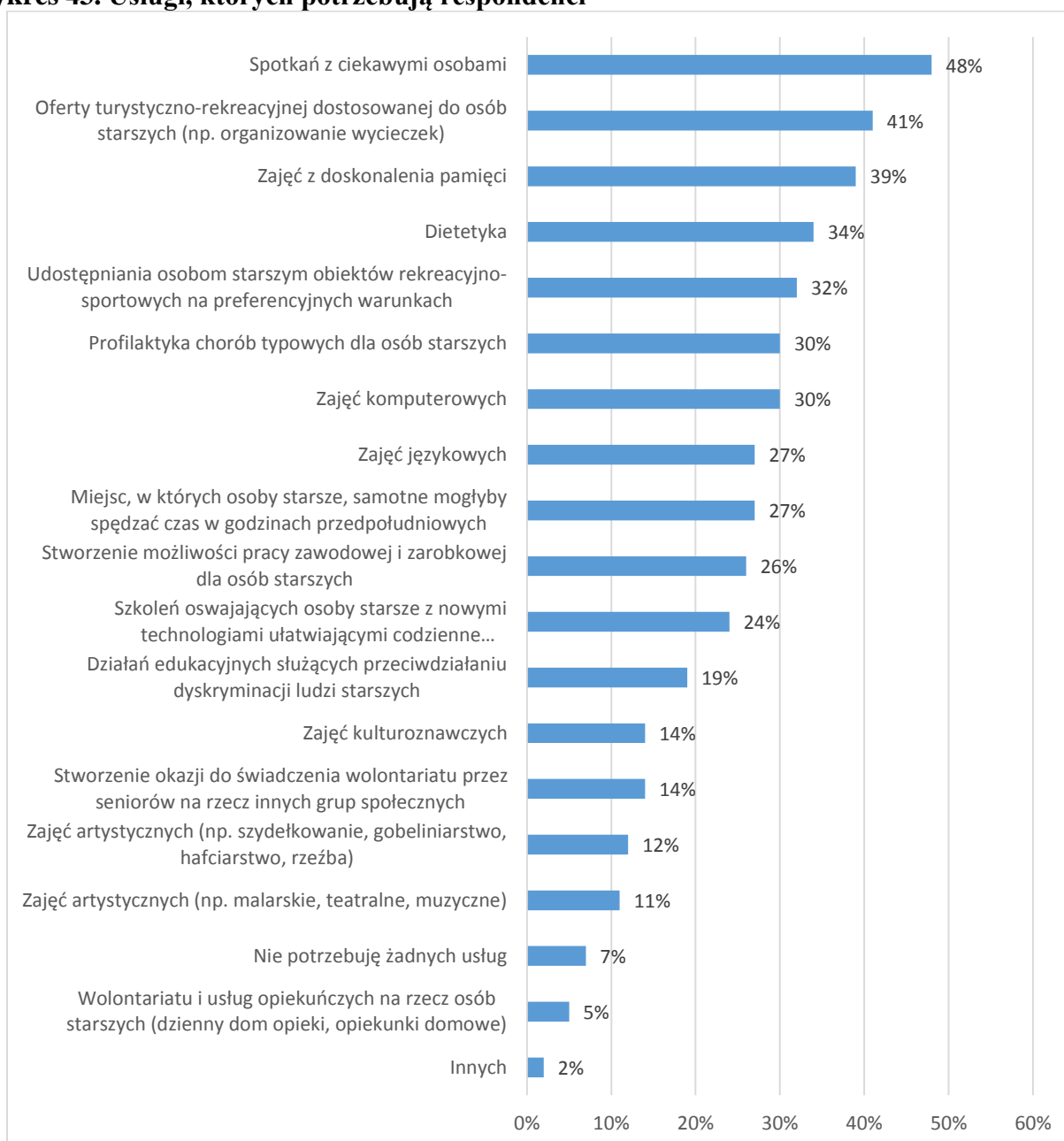
Wykres 42. Odsetek respondentów zainteresowanych zajęciami dla seniorów

Źródło: badania własne.

Kolejne pytanie zawarte w kwestionariuszu ankiety dotyczyło tego, jakich usług potrzebują badani seniorzy. Wśród najczęściej wskazywanych – jako potrzebne – usług, seniorzy wymienili przede wszystkim: spotkania z ciekawymi osobami (48% wskazań), ofertę turystyczno-rekreacyjną (41% wskazań), zajęcia z doskonalenia pamięci (39%), dietetykę (34%) i możliwość korzystania przez osoby starsze z obiektów rekreacyjno-sportowych na preferencyjnych warunkach (32%). Warto przy tym zaznaczyć, że usług wymienionych przez seniorów jest znacznie więcej, co wyraźnie widać na poniższym wykresie.

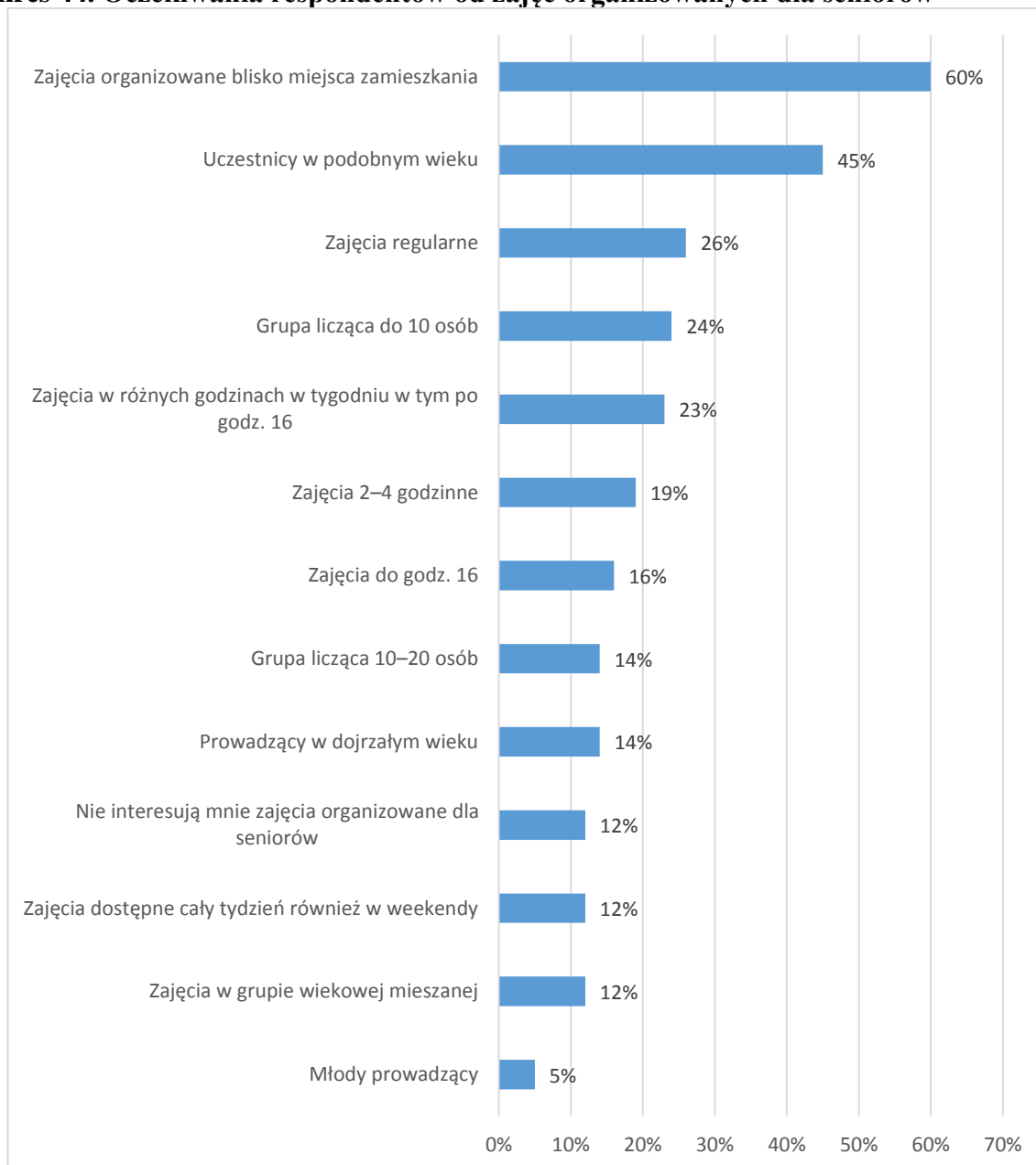
Wykres 43. Usługi, których potrzebują respondenci

Źródło: badania własne.

Poza potrzebą rozpoznania, które zajęcia i usługi cieszą się największym zainteresowaniem seniorów, istotne wydawało się również zdiagnozowanie oczekiwań wobec zajęć organizowanych dla seniorów. Okazało się, że oczekiwania badanych seniorów w tym względzie dotyczą przede wszystkim tego, aby zajęcia organizowane były blisko miejsca ich zamieszkania (60% wskazań) i aby w zajęciach brali udział uczestnicy w podobnym wieku (45% wskazań).

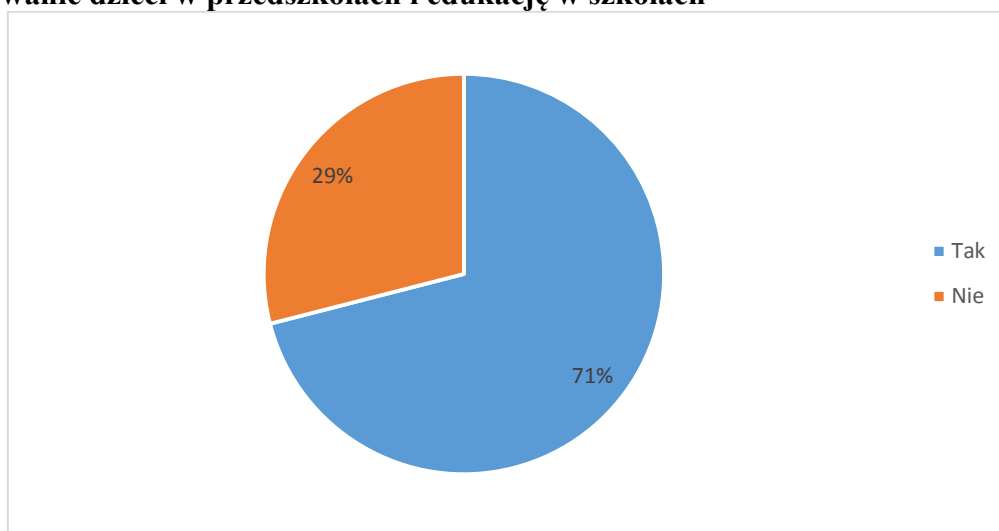
Wykres 44. Oczekiwania respondentów od zajęć organizowanych dla seniorów

Źródło: badania własne.

Następne pytanie zaadresowane do badanych dotyczyło tego, czy powinno się włączać osoby starsze w wychowanie dzieci w przedszkolach i edukację w szkołach (wizyty, występy, przekazywanie historii jako świadek). Zdecydowana większość (71%) odpowiedziała twierdząco na tak postawione pytanie.

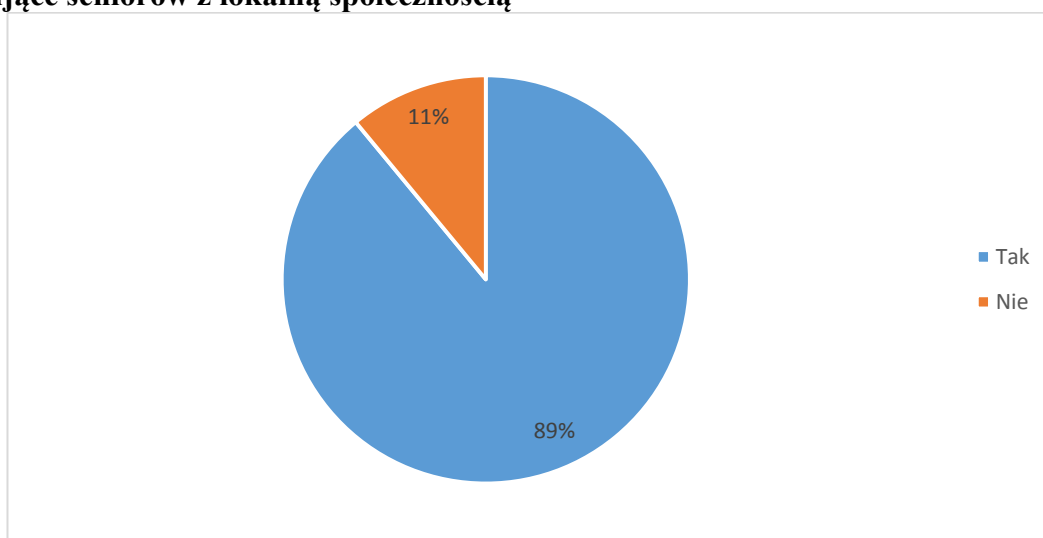
Wykres 45. Odsetek respondentów deklarujących, że należy włączać osoby starsze w wychowanie dzieci w przedszkolach i edukację w szkołach

Źródło: badania własne.

89% badanych seniorów jest zdania, że powinno się prowadzić działania integrujące seniorów z lokalną społecznością, np. w czasie wydarzeń kulturalnych, czy realizacji inicjatyw na rzecz społeczności, w których żyją.

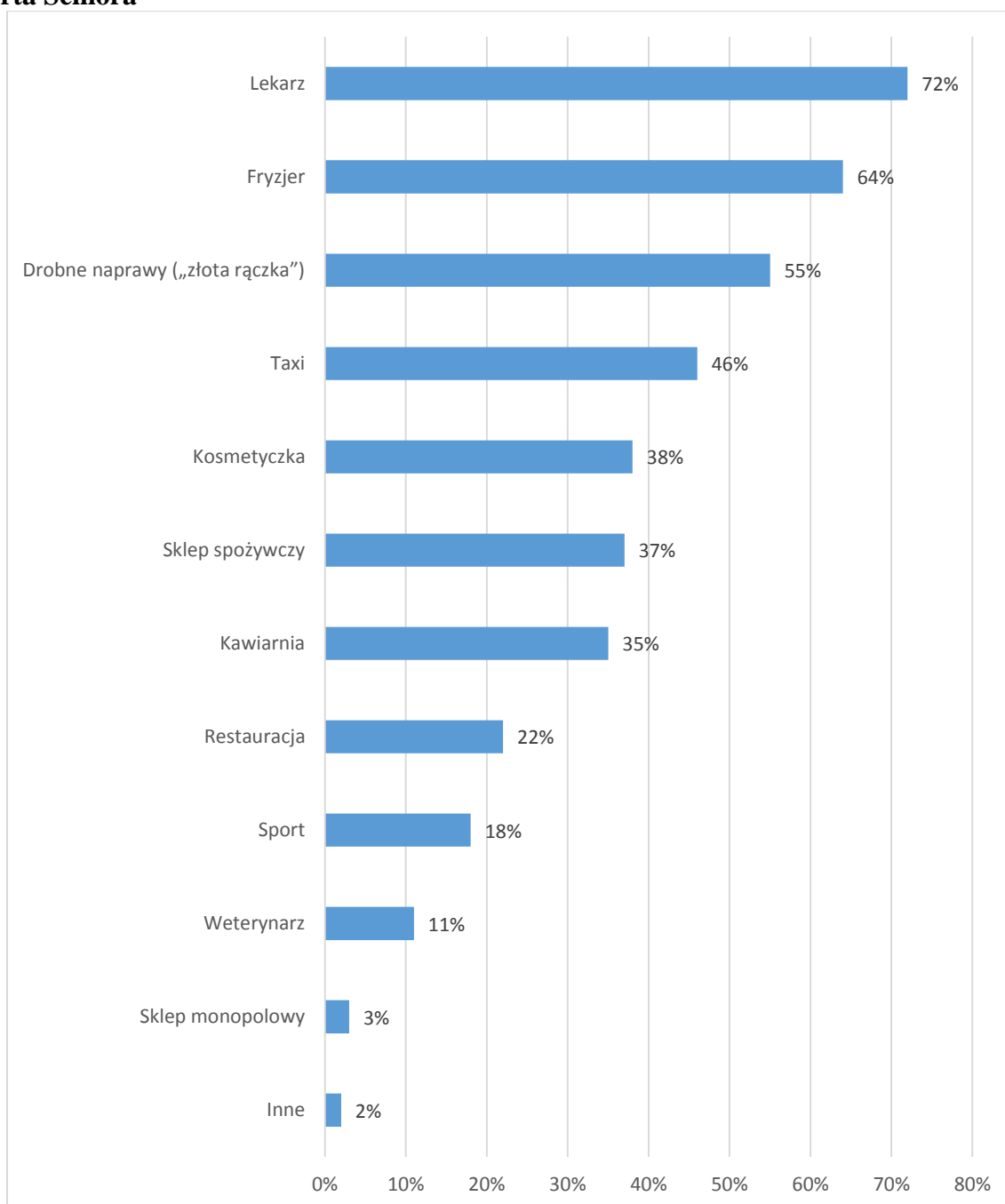
Wykres 46. Odsetek respondentów deklarujących, że należy prowadzić działania integrujące seniorów z lokalną społecznością

Źródło: badania własne.

Badani seniorzy zostali zapytani również o to, jaką grupę podmiotów powinna obejmować – dająca zniżki – Karta Seniora. Największy odsetek wskazań otrzymały kategorie „Lekarz” (72%) i „Fryzjer” (64%). Wśród innych, cieszących się dużym zainteresowaniem pomiotów wymienić należy: drobne naprawy (55% wskazań) i Taxi (46% wskazań).

Wykres 47. Podmioty, które – zdaniem respondentów – powinny obejmować Karta Seniora

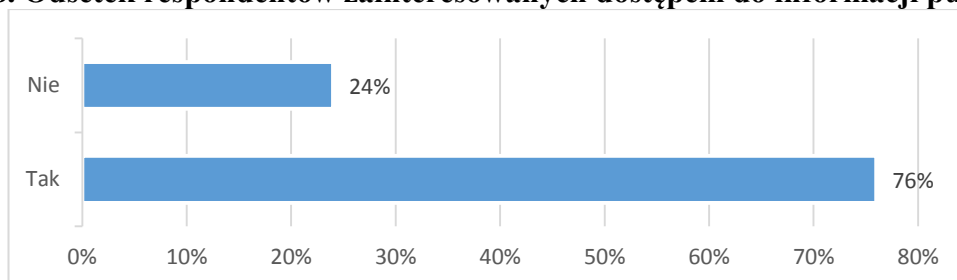

Źródło: badania własne.

7. Aktywność obywatelska

Zdecydowana większość badanych seniorów (76%) jest zainteresowanych dostępem do informacji publicznej (informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne).

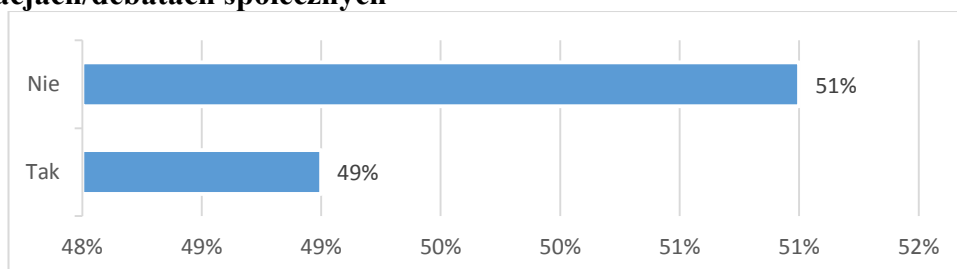
Wykres 48. Odsetek respondentów zainteresowanych dostępem do informacji publicznej

Źródło: badania własne.

Odsetek respondentów, którzy wzięli „kiedykolwiek” udział w konsultacjach/debatkach społecznych wynosi 49%.

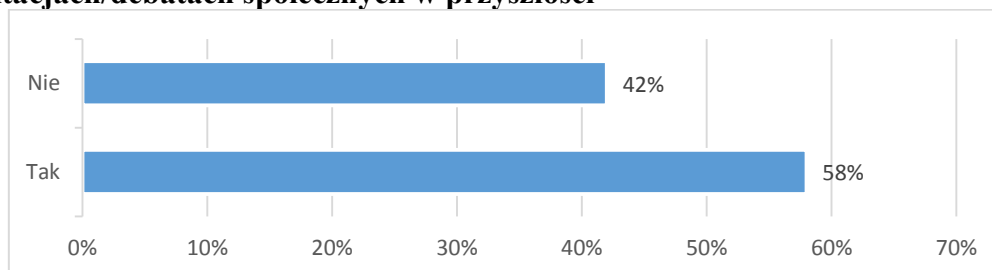
Wykres 49. Odsetek respondentów, którzy wzięli „kiedykolwiek” udział w konsultacjach/debatkach społecznych

Źródło: badania własne.

Nieco wyższy odsetek badanych seniorów (58%) jest zainteresowanych braniem udziału w konsultacjach/debatkach społecznych w przyszłości.

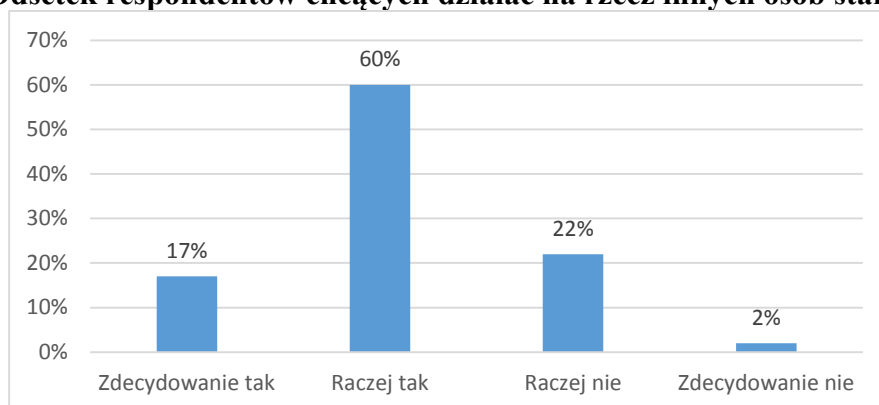
Wykres 50. Odsetek respondentów zainteresowanych braniem udziału w konsultacjach/debatkach społecznych w przyszłości

Źródło: badania własne.

Prospołeczna postawa badanych seniorów wyłania się z odpowiedzi na pytanie o to, czy chcieliby działać na rzecz innych osób starszych. Zdecydowana większość respondentów odpowiedziała twierdząco na tak postawione pytanie (60% „raczej tak”; 17% „zdecydowanie tak”).

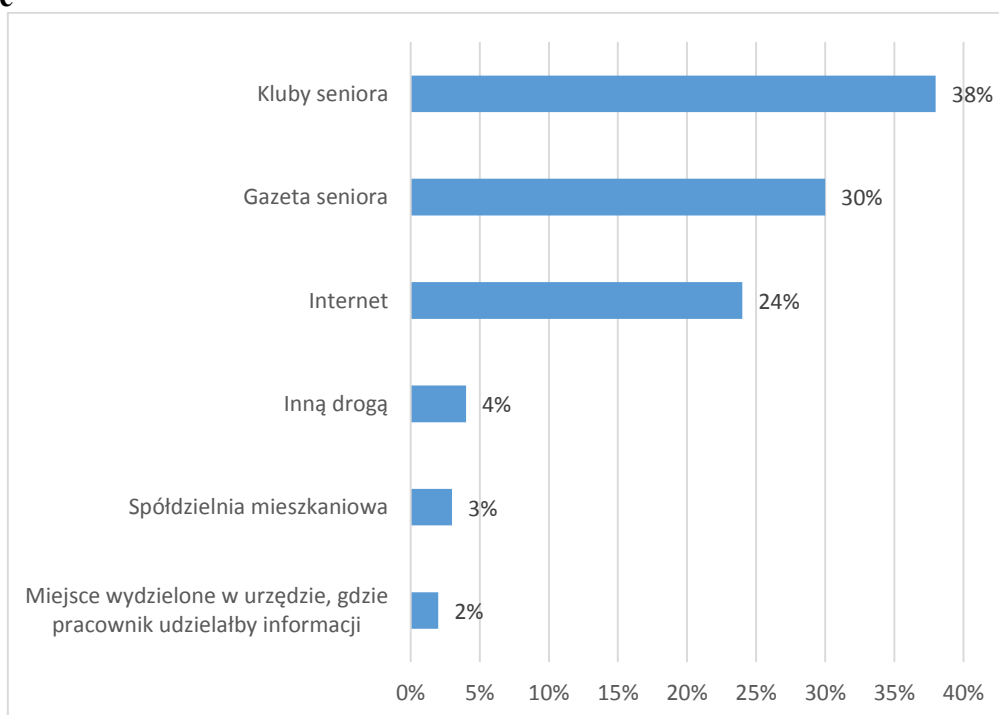
Wykres 51. Odsetek respondentów chcących działać na rzecz innych osób starszych

Źródło: badania własne.

Badani seniorzy chcieliby otrzymywać informacje o tym, co dzieje się w mieście, przede wszystkim za pośrednictwem klubów seniora (38% wskazań), gazety seniora (30% wskazań) i Internetu (24% wskazań).

Wykres 52. Sposób, w jaki respondenci chcieliby być informowani o tym co dzieje się w mieście

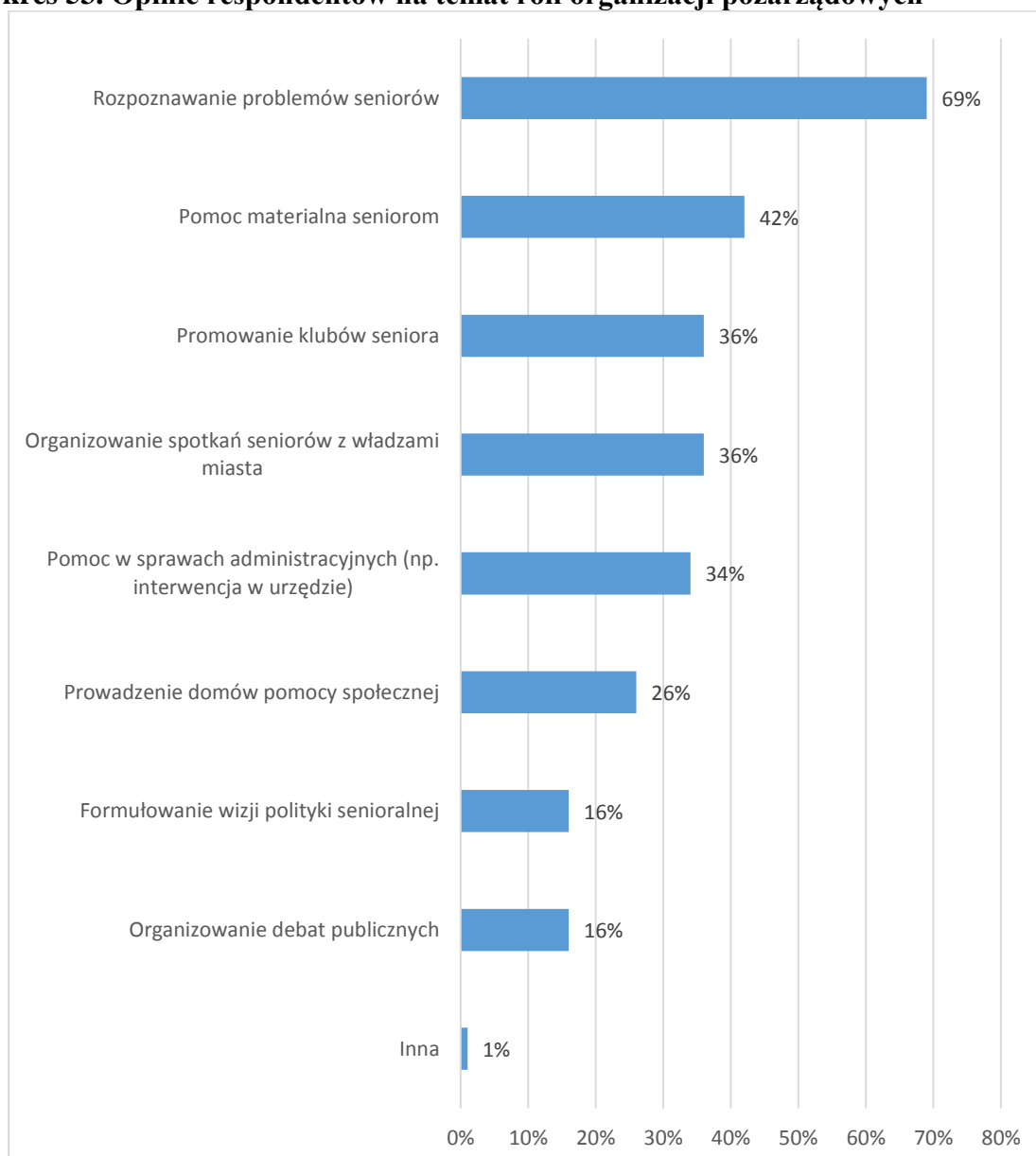

Źródło: badania własne.

8. Rola organizacji pozarządowych

Większość badanych seniorów (69%) uważa, że rolą organizacji pozarządowych (stowarzyszeń, fundacji) powinno być przede wszystkim rozpoznawanie problemów seniorów. Ponadto organizacje pozarządowe powinny skupiać się na pomocy materialnej dla seniorów (42% wskazań), promowaniu klubów seniora (36% wskazań) i organizowaniu spotkań seniorów z władzami miasta (36% wskazań).

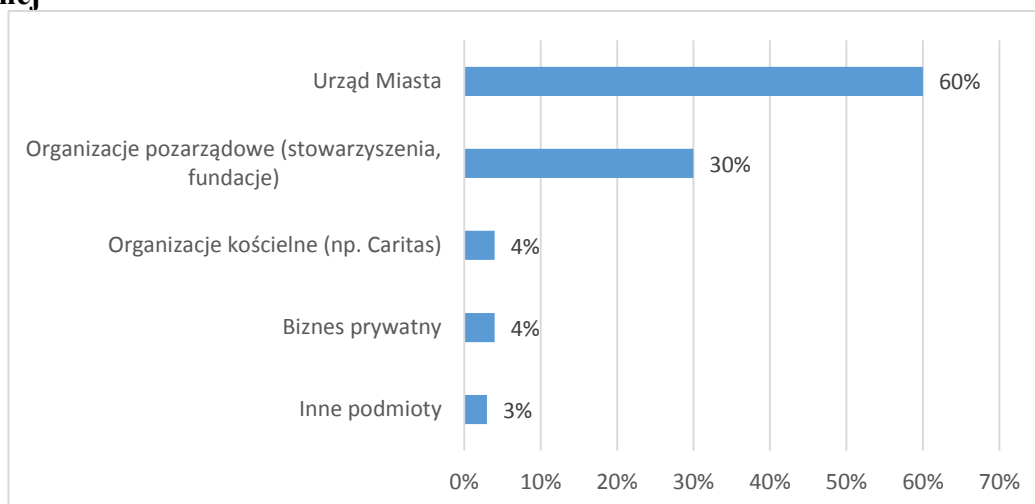
Wykres 53. Opinie respondentów na temat roli organizacji pozarządowych

Źródło: badania własne.

Wśród badanych seniorów dominuje przekonanie, że to urząd miasta powinien prowadzić domy pomocy społecznej – pogląd taki podziela 60% ogółu badanych. Relatywnie wysoki odsetek odpowiedzi (30%) otrzymały organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, fundacje), natomiast niewielu respondentów (4% wskazań) jest zdania, że podmiotem, który powinien prowadzić domy pomocy społecznej są organizacje kościelne.

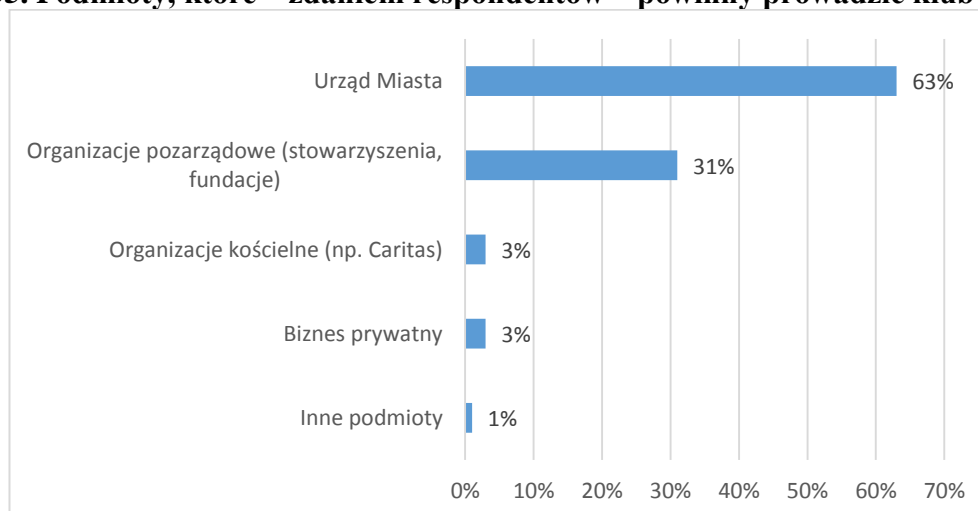
Wykres 54. Podmioty, które – zdaniem respondentów – powinny prowadzić domy pomocy społecznej

Źródło: badania własne.

Niemal identycznie wygląda rozkład odpowiedzi na pytanie o to, kto – zdaniem badanych seniorów – powinien prowadzić klub seniora. 63% respondentów wskazuje na urząd miasta, a 31% respondentów wskazuje na organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, fundacje).

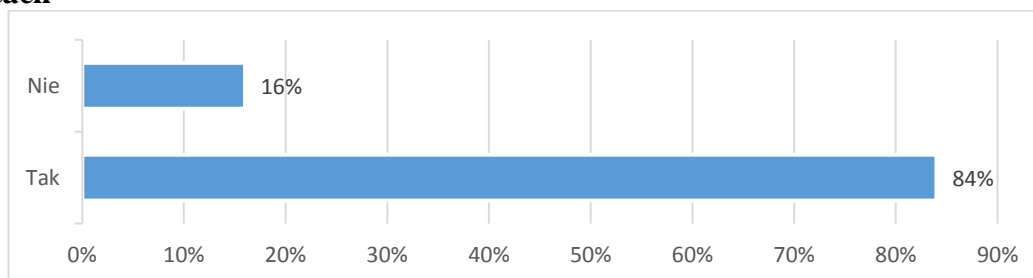
Wykres 55. Podmioty, które – zdaniem respondentów – powinny prowadzić klub seniora

Źródło: badania własne.

Pomimo, że zdecydowana większość badanych (84%) wie o istnieniu Rady Seniorów w Kielcach, to dla 16% pozostałych respondentów fakt funkcjonowania Rady Seniorów w Kielcach, nie jest znany.

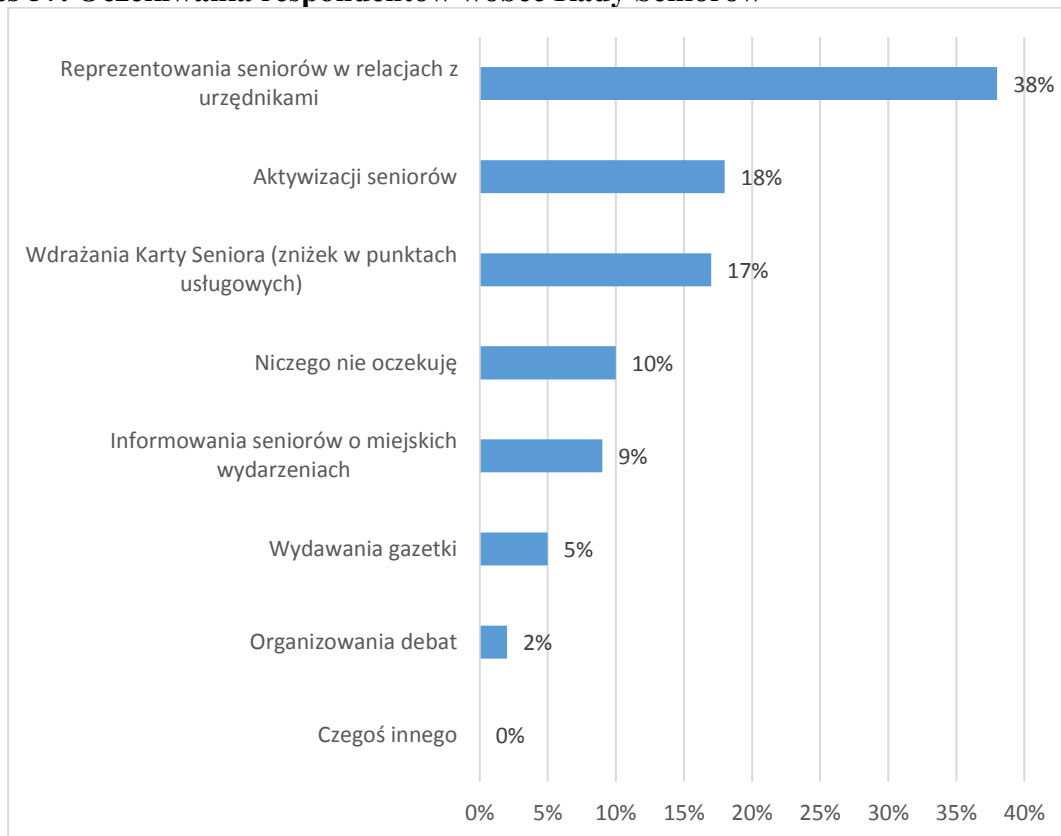
Wykres 56. Odsetek respondentów wiedzących o funkcjonowaniu Rady Seniorów w Kielcach

Źródło: badania własne.

Ankietowani oczekują od Rady Seniorów przede wszystkim reprezentowania seniorów w relacjach z urzędnikami – zadeklarowało tak 38% ogółu badanych. Inne, najczęściej artykułowane oczekiwania, dotyczą aktywizacji seniorów (18% wskazań) i wdrażanie Karty Seniora (17%).

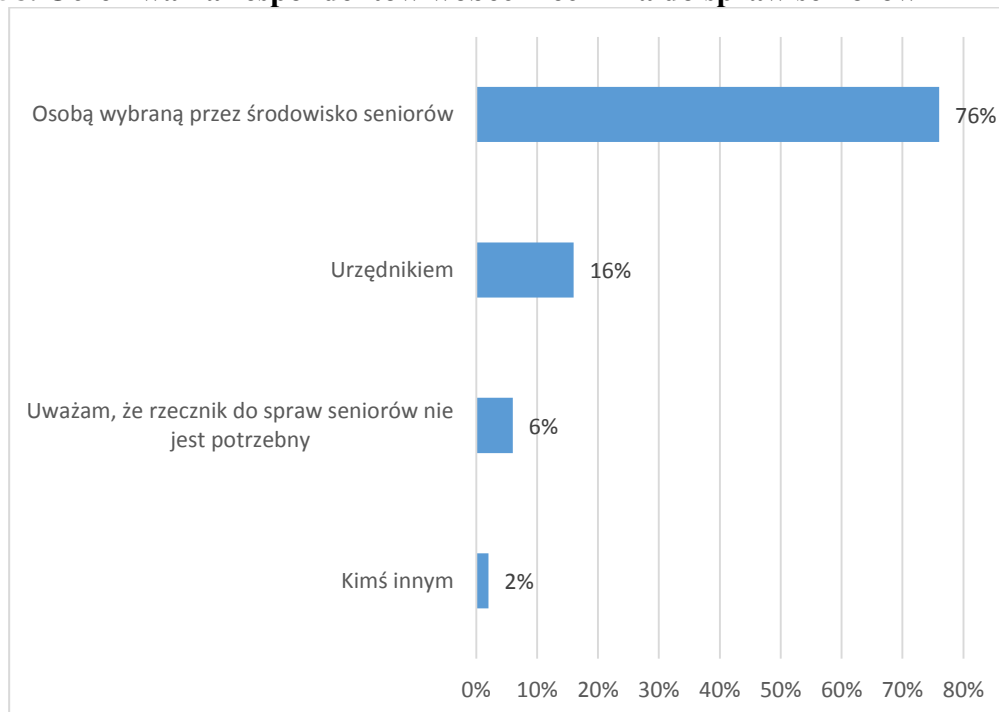
Wykres 57. Oczekiwania respondentów wobec Rady Seniorów

Źródło: badania własne.

Zdaniem 76% badanych, rzecznik do spraw seniorów powinien być osobą wybraną przez środowisko seniorów. Natomiast 16% respondentów uważa, że powinien to być urzędnik.

Wykres 58. Oczekiwania respondentów wobec rzecznika do spraw seniorów

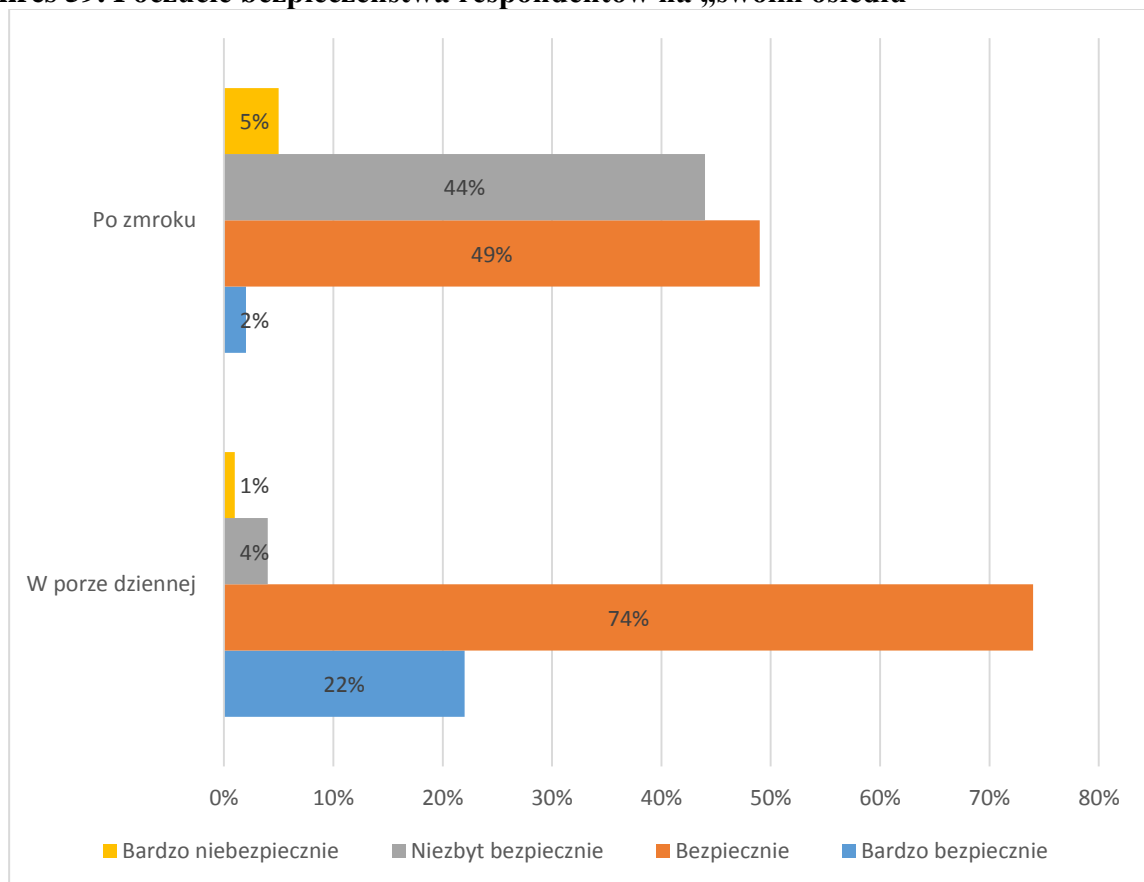

Źródło: badania własne.

9. Bezpieczeństwo

Respondenci zapytani o poczucie bezpieczeństwa na zamieszkiwanych przez siebie osiedlach deklarowali, że czują się na nich bezpiecznie przede wszystkim w porze dziennej (74% „bezpiecznie”; 22% „bardzo bezpiecznie”). Poczucie bezpieczeństwa po zmroku spada jednak zasadniczo. Tylko połowa badanych (49%) czuje się na swoim osiedlu bezpiecznie również po zmroku. Pozostali badani seniorzy nie czują się bezpiecznie (44% „niezbyt bezpiecznie”; 5% „bardzo niebezpiecznie”).

Wykres 59. Poczucie bezpieczeństwa respondentów na „swoim osiedlu”

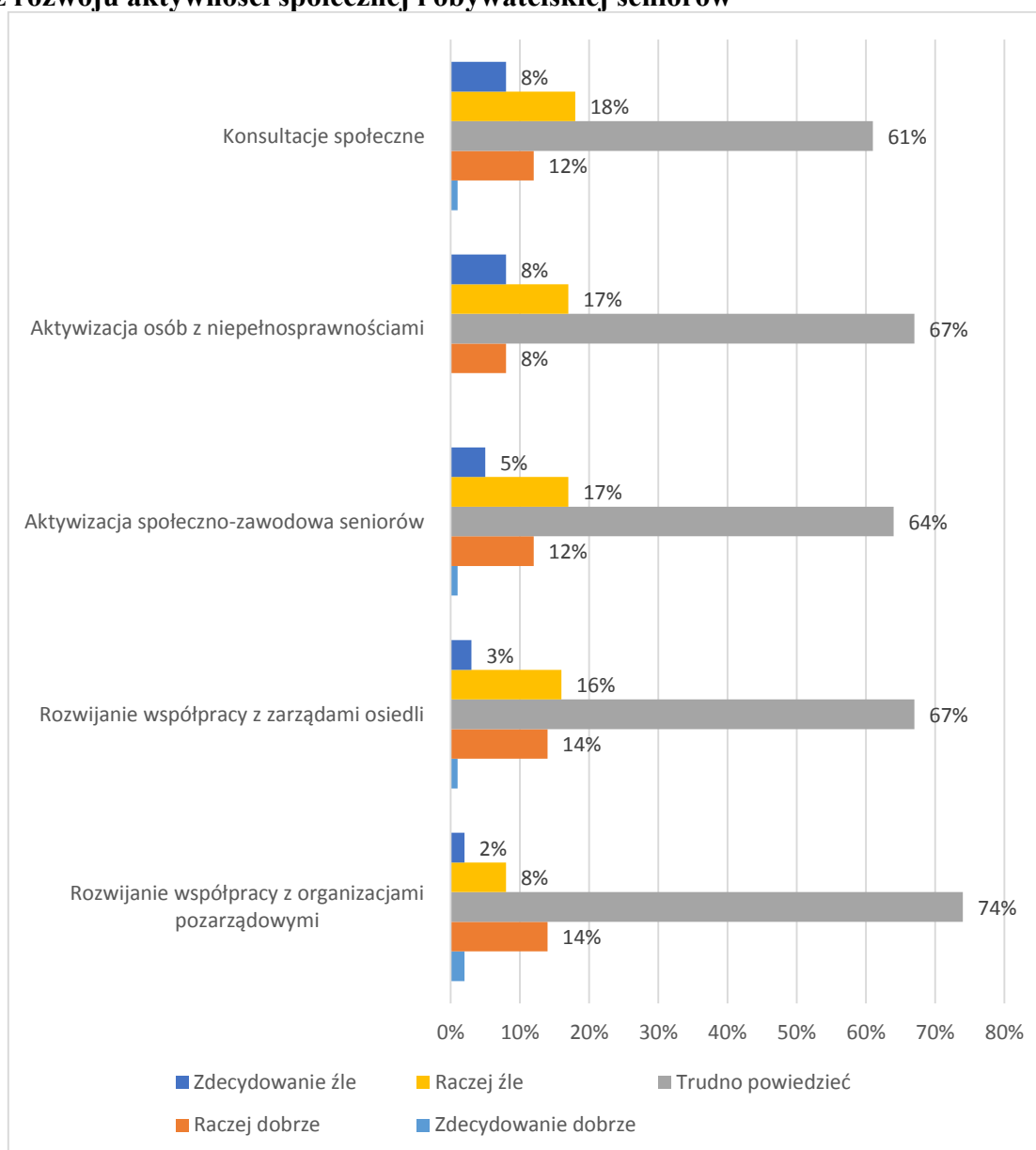

Źródło: badania własne.

10. Ocena działań Urzędu Miasta w Kielcach

Badani seniorzy mieli problemy z odpowiedzią na pytanie o to, jak oceniają działania Urzędu Miasta w Kielcach na rzecz rozwoju aktywności społecznej i obywatelskiej seniorów. W odpowiedzi, które wybierali, dominowała kategoria „trudno powiedzieć”. Żadne z działań Urzędu Miasta w Kielcach nie zostało ocenione wysoko. Relatywnie najlepiej oceniono rozwijanie współpracy z zarządami osiedli i rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi. Natomiast relatywnie najgorzej oceniono aktywizację osób z niepełnosprawnościami.

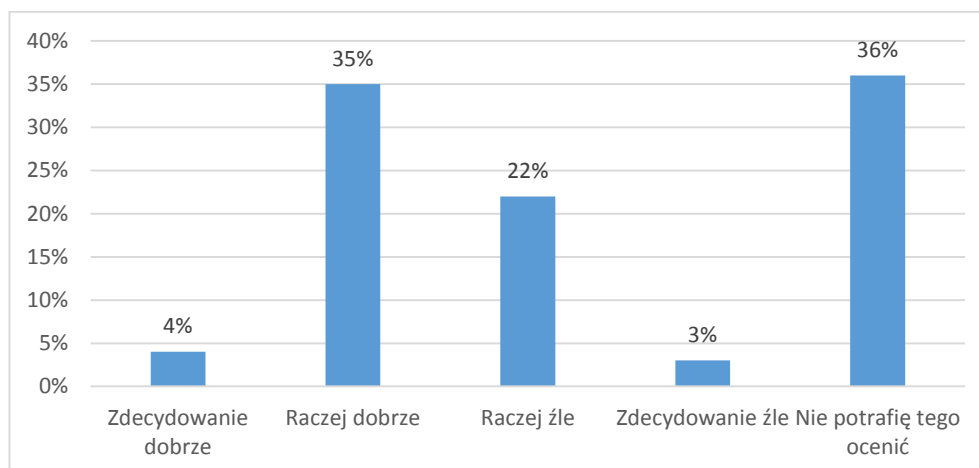
Wykres 60. Ocena respondentów działań Urzędu Miasta w Kielcach podejmowanych na rzecz rozwoju aktywności społecznej i obywatelskiej seniorów

Źródło: badania własne.

Respondenci dobrze oceniają działania władz miasta Kielce podejmowane na rzecz seniorów (35% „raczej dobrze”; 4% „zdecydowanie dobrze”). Jednak wysoki odsetek badanych seniorów (36%) deklaruje, że nie potrafi ocenić działań władz miasta Kielce w tym względzie.

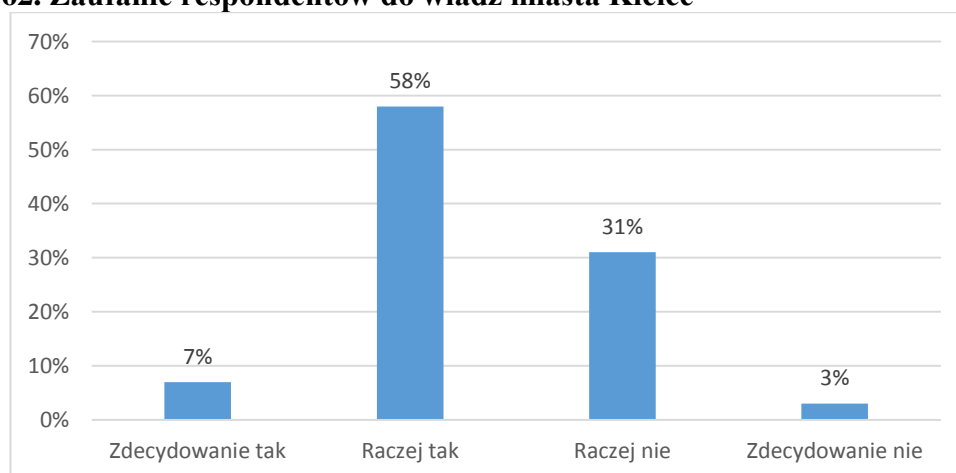
Wykres 61. Ocena respondentów działań władz miasta Kielce podejmowanych na rzecz seniorów

Źródło: badania własne.

Władze miasta Kielce cieszą się wysokim zaufaniem badanych seniorów. Zdecydowana większość respondentów deklaruje, że ma zaufanie do władz miasta Kielce (58% „raczej tak”; 7% „zdecydowanie tak”).

Wykres 62. Zaufanie respondentów do władz miasta Kielce

Źródło: badania własne.

Spis wykresów

Wykres 1. Płeć respondentów	4
Wykres 2. Wiek respondentów	4
Wykres 3. Wykształcenie respondentów.....	5
Wykres 4. Stan cywilny respondentów	5
Wykres 5. Liczebność rodzin respondentów.....	6
Wykres 6. Dochody netto („na rękę”) respondentów	6
Wykres 7. Odsetek respondentów z orzeczoną niepełnosprawnością	7
Wykres 8. Korzystanie przez respondentów z pomocy społecznej.....	7
Wykres 9. Typ zabudowy, w której mieszkają respondenci	8
Wykres 10. Posiadanie zwierząt przez respondentów	8
Wykres 11. Osiedla, na których mieszkają respondenci	9
Wykres 12. Sposób spędzania czasu wolnego przez respondentów	10
Wykres 13. Powody, dla których respondenci mieszkają w Kielcach.....	11
Wykres 14. Poziom zadowolenia respondentów z faktu mieszkania w Kielcach.....	11
Wykres 15. Poczucie niezależności respondentów wobec innych.....	12
Wykres 16. Poczucie samotności respondentów.....	12
Wykres 17. Korzystanie przez respondentów z Internetu.....	13
Wykres 18. Posiadanie przez respondentów konta na portalu społecznościowym (np. Facebook)	13
Wykres 19. Podejmowanie przez respondentów aktywności na rzecz dalszej edukacji.....	13
Wykres 20. Potrzeba „posiadania” przez respondentów opiekuna/asystenta	14
Wykres 21. Postawa respondentów wobec dopłacania do pomocy opiekuna/asystenta.....	14
Wykres 22. Potrzeba zatrudnienia asystenta seniora w urzędach i instytucjach.....	15
Wykres 23. Chęć przyjęcia przez respondentów współlokatora.....	15
Wykres 24. Uczestnictwo respondentów w zajęciach edukacyjnych adresowanych dla seniorów	16
Wykres 25. Kryteria poszukiwania różnych form zajęć edukacyjnych przez respondentów ..	16
Wykres 26. Subiektywna ocena sytuacji życiowej respondentów	17
Wykres 27. Miejsca, w których bywają respondenci	18
Wykres 28. Kwota miesięczna przeznaczana przez respondentów na animację czasu wolnego	19
Wykres 29. Bariery uniemożliwiające respondentom podjęcie aktywności kulturalnej.....	19

Wykres 30. Najważniejsze – zdaniem respondentów – problemy infrastruktury Kielc	20
Wykres 31. Najważniejsze – zdaniem respondentów – problemy seniorów w Kielcach	21
Wykres 32. Stan służby zdrowia w Kielcach w ocenie respondentów	22
Wykres 33. Odsetek respondentów, którzy w ciągu ostatnich 3 lat doświadczyli trudności w dostępie do systemu ochrony zdrowia	22
Wykres 34. Odsetek respondentów, którzy w ciągu ostatnich 3 lat zmuszeni byli do skorzystania z wizyty w prywatnym podmiocie leczniczym ze względu na brak miejsc w publicznym zakładzie opieki zdrowotnej	23
Wykres 35. Kwota miesięczna przeznaczana przez respondentów na leki.....	23
Wykres 36. Działania, które – zdaniem respondentów – poprawiłyby jakość życia seniorów	24
Wykres 37. Odsetek respondentów potrzebujących pomocy.....	25
Wykres 38. Odsetek respondentów zainteresowanych posiadaniem opaski monitorującej funkcje życiowe.....	25
Wykres 39. Odsetek respondentów zainteresowanych posiadaniem „koperty życia”	26
Wykres 40. Odsetek respondentów zainteresowanych zamianą mieszkania	26
Wykres 41. Wyobrażenia respondentów na temat dalszego życia.....	27
Wykres 42. Odsetek respondentów zainteresowanych zajęciami dla seniorów	28
Wykres 43. Usługi, których potrzebują respondenci	29
Wykres 44. Oczekiwania respondentów od zajęć organizowanych dla seniorów	30
Wykres 45. Odsetek respondentów deklarujących, że należy włączać osoby starsze w wychowanie dzieci w przedszkolach i edukację w szkołach	31
Wykres 46. Odsetek respondentów deklarujących, że należy prowadzić działania integrujące seniorów z lokalną społecznością.....	31
Wykres 47. Podmioty, które – zdaniem respondentów – powinna obejmować Kartę Seniora	32
Wykres 48. Odsetek respondentów zainteresowanych dostępem do informacji publicznej....	33
Wykres 49. Odsetek respondentów, którzy wzięli „kiedykolwiek” udział w konsultacjach/debatach społecznych.....	33
Wykres 50. Odsetek respondentów zainteresowanych braniem udziału w konsultacjach/debatach społecznych w przyszłości	33
Wykres 51. Odsetek respondentów chcących działać na rzecz innych osób starszych	34
Wykres 52. Sposób, w jaki respondenci chcieliby być informowani o tym co dzieje się w mieście.....	34
Wykres 53. Opinie respondentów na temat roli organizacji pozarządowych	35

Wykres 54. Podmioty, które – zdaniem respondentów – powinny prowadzić domy pomocy społecznej	36
Wykres 55. Podmioty, które – zdaniem respondentów – powinny prowadzić klub seniora ...	36
Wykres 56. Odsetek respondentów wiedzących o funkcjonowaniu Rady Seniorów w Kielcach	37
Wykres 57. Oczekiwania respondentów wobec Rady Seniorów	37
Wykres 58. Oczekiwania respondentów wobec rzecznika do spraw seniorów	38
Wykres 59. Poczucie bezpieczeństwa respondentów na „swoim osiedlu”	39
Wykres 60. Ocena respondentów działań Urzędu Miasta w Kielcach podejmowanych na rzecz rozwoju aktywności społecznej i obywatelskiej seniorów	40
Wykres 61. Ocena respondentów działań władz miasta Kielce podejmowanych na rzecz seniorów	41
Wykres 62. Zaufanie respondentów do władz miasta Kielce	41